

7. JUNIJ –
dan slovenskih izgnancev in
25. obletnica delovanja DIS

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945 LJUBLJANA, JUNIJ–JULIJ 2016 – Št. 117-118

Ob dnevu izgnancev 7. juniju – dan odprtih vrat in ogled razstave DIS o nasilju nad slovanskimi narodi na gradu Rajhenburg

Na dan izgnancev 7. junija 2016 so si razstavo o fašističnem in nacističnem nasilju nad slovanskimi narodi med drugo svetovno vojno ogledali številni izgnanci in gostje iz sorodnih organizacij iz Češke, Slovaške, Ukrajine in Avstrije.

Na razstavi DIS – zanketu Evropskega muzeja – so prikazani pretresljivi podatki o nasilju nad Čehi, Slovaki, Rusi, Belorusi, Poljaki, Ukrajinci, Srbi, Hrvati in Slovenci v Avstriji in Italiji.

Nato je bilo druženje članov DIS, svojcev in gostov na dvorišču zbirnega taborišča za izgon Slovencev.

Od 10. do 13. ure je bilo na dnevu odprtih vrat tudi več govorov.

Udeležence je sprejela **predsednica DIS Ivica Žnidaršič**, ki je najprej pozdravila vse, ki so prišli na ogled obnovljenega zbirnega taborišča, ki je bilo v grajskih hlevih in konjušnjah. Posebej je pozdravila goste: iz Češke **inž. Jirija Prokopa**, predsednika društva Krog državljanov Češke republike, izgnanih leta 1938 z obmejnih ozemelj (gospod Prokop je tudi podpredsednik Mednarodnega odbora), iz Slovaške **inž. Pavla Sečkárja**, predsednika Slovaške zveze protifašističnih borcev, in **dr. Juraja Drotarja**, člana Mednarodnega odbora, iz Ukrajine **Markiiana**

Demidova, predsednika Ukrajinske zveze žrtev nacizma, ki je tudi podpredsednik Mednarodnega odbora, iz Avstrije **Jožeta Partla**, častnega predsednika Zveze slovenskih pregnancev, in **Gregorja Kristofa**, predsednika Zveze slovenskih pregnancev iz Avstrije, **dr. Heleno Rožman** iz Kulturnega doma Krško, ki skrbi za vsebino tega gradu, **Janeza Podržaja**, predsednika Zveze vojaških vojnih invalidov Slovenije, **Janeza Šterbenca**, podpredsednika VVI, **Matjaža Špata**, predstavnika zapornikov koncentracijskih taborišč Slovenije, **Alojza Šteha**, predsednika Zveze borcev Krško, **Albina Pražnikarja** in **Alojza Ruparja**, podpredsednika DIS, **prof. dr. Janka Prunka**, predsednika Sveta Skupščine DIS, člane IO DIS, novinarje ter vse ostale goste.

Predsednica je govorila o 25-letni dejavnosti DIS in o pomenu odprtja muzeja DIS o nasilju nad slovanskimi narodi, ki je v posebnem prostoru grada Rajhenburg.

Posebno pozornost je namenila obnovi zbirnega taborišča za izgon Slovencev in ohranitvi tega spomenika o tragediji izгона.

Udeležence so pozdravili tudi podžupanja Občine Krško **Nuša Somrak**, predsednik Zveze borcev Krško **Alojz Šteh** in predsednik Zveze vojaških invalidov Slovenije **Janez Podržaj**.

Predsednika slovaške in ukrajinske delegacije pa sta podelila Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945 in predsednici DIS Ivici Žnidaršič odličja.

Slavnostni govornik je bil **dr. Janko Prunk**.

Na informativni konferenci DIS, ki je bila v času odprtih vrat v taborišču 7. junija 2016, pa so govorili: **Majda Frletič** iz Maribora o izgonu Slovencev v kraje nekdanje Jugoslavije, **Alojz Rupar**, podpredsednik DIS, o pohodih ob italijanski, nemški in NDH okupacijski meji, **Stanislava Biček**, članica Izvršnega odbora DIS, o publicistični dejavnosti, **Marijan Špegelj**,

član Izvršnega odbora DIS, o vojni škodi in vojnih odškodninah, **Zdenka Kaplan**, članica Izvršnega odbora DIS, o skrbi za grobove umrlih v izgnanstvu in begunstvu, **Jože Krizančič**, častno razsodišče, o bivanjih tu v hlevih leta 1941, **Terezija Repovž**, predsednica KO DIS Šentjanž, pa o tem, kako motivirati potomce za sodelovanje v Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945.

Udeležencem so na dan odprtih vrat pomagali pri ogledu taborišča: **Alojz Rupar**, **Marjan Košak**, **Marijan Špegelj**, **Emilija Držanič**, **Martin Podlesnik** in **Jože Vajdič**.

7. junij – dan slovenskih izgnancev

Letošnji dan slovenskih izgnancev sovпада s 25. obletnico delovanja Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, ki smo ga ustanovili 9. junija 1991 pri gradu Rajhenburg, v prisotnosti 8000 izgnancev, prisilnih delavcev in beguncev.

Temu jubileju so letos namenjene območne prireditve DIS, in sicer je bila velika prireditev za člane DIS mariborskega območja 3. junija 2016 v Mariboru, pri spomeniku izgnancev, in 6. junija 2016 za ljubljansko območje DIS v parku Mostec.

Večja prireditev ob 25. obletnici delovanja DIS je bila za dolensko območje na Bučki, 2. julija, za gorenjsko območje pa 3. julija 2016 v Rutah – Gozd – Martuljek.

Na sam dan izgnancev, 7. junija, pa je bil dan odprtih vrat v največjem zbirnem taborišču za izgon Slovencev, ki je bilo v hlevih in konjušnjah pri gradu Rajhenburg.

Ob dnevu izgnancev – 7. junija 2016 so si razstavo DIS o fašističnem in nacističnem nasilju nad slovanskimi narodi (Čehi, Slovaki, Poljaki, Rusi, Belorusi, Ukrajinci, Srbi, Hrvati in Slovenci v Avstriji in Italiji) na gradu Rajhenburg ogledali s predsednico DIS Ivico Žnidaršič od leve proti desni: **Matjaž Špat**, **Alojz Šteh**, **dr. Janko Prunk**, **inž. Jiri Prokop**, **Markiian Demidov**, **dr. Helena Rožman**, **inž. Pavel Sečkár**, **dr. Juraj Drotar**, **Nuša Somrak**, **Albin Pražnikar**, **Janez Podržaj** in **Janez Šterbenc**. (Foto: B. Moškon)

. Informacije . Informacije . Informacije .

Govor Janka Prunka ob dnevu odprtih vrat v taborišču v Brestanici, 7. junija 2016

Dr. Janko Prunk med govorom ob dnevu odprtih vrat v Brestanici (Foto: Milan Skledar)

Spoštovane gospe in spoštovani gospodje, dragi izgnanci! Pozdravljam vas v imenu Sveta Skupščine Društva izgnancev na tem kraju žalostnega spomina, od koder so mnoge od vas izgnali z domače zemlje v tuje kraje in države, v Srbijo, fašistično Hrvaško in največ v Nemčijo, da bi oslabili slovenski življenj v njegovi deželi, ki so jo imeli namen germanizirati. Izgon ali pregon prebivalstva je veliko hudodelsko dejanje, ki ga zagreši okupator ali samo vojaški nasprotnik nad prebivalstvom premagane in okupirane države. Nekateri to dejanje uvrščajo kar med genocidna početja. Zgubiti dom zaradi izгона in brez perspektive vrnitve je neizmerno huda usoda, ki se vedno znova ponavlja v zgodovini človeštva, največkrat prav v Evropi, ki se že nekaj stoletij hvali s humanizmom in demokracijo.

Tega početja je bilo zelo veliko ravno med drugo svetovno vojno, ko so se predvsem nacifašistične države spravile nad mirne prebivalce premaganih držav, največ nad slovanske, ki so jih imele za manjvredne, da bi jih z njihovo izselitvijo v tujerodno okolje oslabile, morda raznarodile in njihovo ozemlje naredile primerne za naselitev pripadnikov svojega, tedaj na začetku vojne zmagovitega naroda.

Takšno usodo je nacistični okupator namenil velikemu številu Slovencev, takoj na začetku okupacije slovenskega ozemlja. Najbolj temeljito se je spraval nad Slovence prav s tega področja Posavja in Posotolja, kjer smo se danes zbrali. Tile hlevi, v katerih ste mnogi od vas čakali po nekaj dni, da so vas z vlaki odpeljali

daleč v tuje dežele, so bili eden največjih zbirnih centrov za izgon domačega prebivalstva v Evropi.

Ne bom vam našteval števil, ki jih mnogi poznate, in gredo v mnogo deset tisočev. O tem si lahko preberete nekaj v brošurah, ki jih boste danes dobili tu. Tako veliko število izgnanih v maloštevilnem slovenskem narodu je pomenilo, da je bil primerjalno med vsemi evropskimi narodi najbolj prizadet z izgonom.

Danes ali na kakšen drug dan si lahko tu na rajhenburškem gradu ogledate stalno razstavo DIS o izgonu in nasilju nacistov nad slovanskimi narodi in primerjate številke ter si sami ustvarite sodbo o velikosti slovenske narodne katastrofe.

Na kar bi vas danes rad kot zgodovinar spomnil, je, da ste bili vi prve žrtve nacifašističnega okupatorja in njegove ponorele nacionalne megalomanske politike, ki je hotela vso Srednjo Evropo napraviti nemško.

Želim vam povedati, da se danes slovenska zgodovinska znanost in tudi del javnosti, čeprav slednji še premalo, klanja vašemu zadržanju v Nemčiji, kamor so vas izgnali na prisilno delo in potujčenje. Razseljeni ste bili po raznih deželah, da bi bili čim bolj osamljeni med tujerodnim ljudstvom, čim bolj ponižani in prisiljeni v germanizacijo. Vi pa ste tam v svoji narodni zavednosti in narodni zvestobi ohranjali pokončno človeško moralno držo in svoje slovenstvo. Po vojni ste se vsi, razen vaših umrlih, vrnili v svojo osvobojeno domovino, na porušene domove in zanemarjene ter izropane kmetije in se sami samoiniciativno lotili obnove

svojih domov in gospodarskih poslopij in se vključili v gospodarsko izgradnjo naše drage domovine. Tisti, ki ste se vrnili iz izgnanstva mladi in tam izgubili svoja šolska leta, ste se vključili v slovenske šole, se pridno učili in nadomestili izgubljenost. Mnogi od vas ste dosegli lepo izobrazbo in lepe poklice in prispevali h graditvi naše slovenske blaginje.

Veliko premalo pa si slovenska javnost predstavlja, kako bi bilo, če se bi ob 98.000 smrtnih žrtvah vojne zgubilo tudi 65.000 vas, ki ste se vrnili, vrnili, ker ste ostali Slovenci, ker ste želeli v svojo domovino, ki ste jo ljubili. Mnogi od vas se spominjajo, kako vam je bilo težko v ljubi Sloveniji, ki vam v vsem prejšnjem režimu ni bila pripravljena priznati statusa žrtve nacističnega nasilja in vam pomagati s socialno zaščito in pomočjo. Toda vi ste v svoji človeški poštenosti in ljubezni do domovine pokazali voljo dajanja to domovini v letih 1990 in 1991, narediti jo bolj demokratično, bolj pravično in narodno politično samostojno, in v tem ste skupaj z vsemi Slovenci uspeli.

Nova samostojna slovenska država je le nekaj malega dobrega storila za vas, s tem, da vam je prva priznala status žrtve nacifašističnega nasilja in vam dala nekaj odškodnine in majhne vseživljenjske rente na račun prestopnega trpljenja v izgnanstvu. Še vedno pa čakate na poravnavo

Vi, spoštovani in dragi izgnanci, imate še posebno pravico terjati od slovenske države boljšo socialno pravičnost, spoštovanje človekovih pravic in človekovega dela, ker ste za svojo ljubo domovino trpeli, zanjo delali in živeli.

Še nekaj bi rad omenil in vam izrazil svoje globoko spoštovanje in simpatijo, ker ste lansko leto, ravno na tem vašem posavskem in posotoljskem področju izkazali svojo človečnost in pomagali ubogim pregnantem z vojnega področja Bližnjega vzhoda, ki bežijo od tam, da si rešijo golo življenje. Tu sem, na vaše ozemlje, se je jeseni zlila največja množica beguncev in vi ste s konkretno nesebično pomočjo pomagali tem revežem v najtežji življenjski eksistenčni stiski in rešili nepripravljeno slovensko oblast pred blamažo domače in mednarodne javnosti. Tudi danes ne slišimo iz vašega okolja in iz tistih slovenskih krajev, kjer živite vi v večjem številu, protestov zoper sprejem begunskih otrok, mater in celih družin, protestov, ki se pojavljajo v nekaterih drugih bolj bogatih krajih. Vi nosite še vedno zastavo humanizma in humanitete med Slovenci, vsa čast in hvala vam za takšno držo.

Upam, da vodstvo slovenske države to opaža in vam bo enkrat izreklo zahvalo in se vam kako oddolžilo. Upam, da bo naša slovenska država skrenila s poti socialne nepravilnosti, moralne brezbriznosti in goljufivosti in nesposobnosti mnogih

Za mizo informatorjev je bilo 7. junija 2016 veliko dela. Ves čas so delale: Zdenka Kaplan, Anica Pirc in Jožica Setnikar (Foto: Boris Moškon)

materialne škode, ki ste jo utrpeli zaradi izгона. DIS se bo trudil še naprej za to vašo pravico. Danes ste verjetno mnogi razočarani nad socialnimi, gospodarskimi in političnimi razmerami v slovenski državi. Toda ta država je naša, ne moremo si izbrati druge, lahko pa s skupno voljo in odločnostjo v tej naši ljubi domovini kaj spremenimo na boljše.

pripadnikov vodilnega političnega in gospodarskega sloja. V tem prepričanju vas pozivam, da z upanjem in veseljem pozdravite 25-letnico naše Republike Slovenije. Za danes vam pa želim prijetno druženje z znanci in sotrpini.

Pa dobro zdravje in še na mnoga prijateljska srečanja tu na Rajhenburgu ali kje drugje. Zdravstvujte!

Govor inž. Pavla Sečkarja, predsednika Slovaške zveze protifašističnih borcev

Spoštovana gospa Ivica Žnidaršič, predsednica Društva izgnancev Slovenije, spoštovani izgnanci in priče, spoštovani gostje! Bratje in sestre!

Prosimo vas, da sprejmete prisrčne pozdrave od nas – članov Slovaške zveze protifašističnih borcev iz bratske Slovaške in čestitke ob 25. obletnici ustanovitve Društva izgnancev Slovenije. Organizacije, ki je dosegla visok ugled in močan položaj tudi na mednarodni ravni. V letih skupnega dela v Mednarodnem odboru izgnancev in beguncev, žrtve fašizma in nacizma, smo se uspeli prepričati, da je bila to prava odločitev, saj s skupno podporo in skupnimi napori ohranjamo spomin na junaštvo in boju

proti fašizmu za narodovo svobodo in na vse žrtve fašizma.

Minilo je že več kot 70 let. V tem času se je svet spremenil in se počasi pozablja na to, kar smo preživeli v letih fašističnega podjarmljenja. Tako imenovani sodobni zgodovinarji izkrivljajo dogodke, povezane z nacistično in fašistično politiko ter rasno premočjo. Morilce spreobračajo v junake in nosilce evropske kulture, njihove žrtve pa potiskajo v pozabo.

Zato s skupnimi močmi ne smemo dovoliti, da izpuhti spomin na junaštvo borcev proti fašizmu, na žrtve in vse grozote, ki smo jih doživeli v letih fašističnega režima. Na vse zlo, povezano z vojno,

(nadaljevanje na 3. strani)

Na ogled obnovljenega taborišča za izgon Slovencev v Brestanici je na dan odprtih vrat 7. junija prišlo veliko gostov. (Foto: B. Moškon)

. Informacije . Informacije . Informacije .

(nadaljevanje z 2. strani)

deportacije in izgnanstvo, genocid in množične poboje nedolžnih in nemočnih ljudi. Zato je obstoj in delovanje naših organizacij nujen, tako kot je nujno tudi naše mednarodno sodelovanje, ki si prizadeva, da se na heroizem in žrtve fašizma ne bi nikoli pozabilo. Da bi tisti, ki so preživeli, uživali zasluženno spoštovanje sedanjih generacij.

Spoštovani prijatelji, želim vam veliko zdravja in prijetnih trenutkov v družinskem krogu ter veliko sončnih dni, ki so pred nami. Zahvaljujem se vam za pozornost.

Prosim podpredsednika UR SZPB dr. Juraja Drotarja, da razglasi Sklep predsedstva Centralnega sveta Slovaške zveze protifašističnih borcev o dodelitvi spominske medalje Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945.

Delegacija slovaškega društva je podelila spominsko medaljo Slovaške zveze protifašističnih borcev Društvu izgnancev Slovenije ob 25. obletnici delovanja

SLOVAŠKA ZVEZA PROTIFAŠISTIČNIH BORCEV
CENTRALNI SVET SZPB
ŠTÚROVA 8, 815 72 BRATISLAVA

SKLEP

predsedstva Centralnega sveta Slovaške zveze protifašističnih borcev o
dodelitvi spominske medalje za prizadevno delo v razvoju SZPB.

Ob 25. obletnici ustanovitve Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 za poseben doprinos pri ohranjanju spomina na boj za narodno svobodo, za razvoj protifašističnega gibanja v Mednarodnem odboru izgnancev in beguncev, žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945 v tesnem sodelovanju s Slovaško zvezo protifašističnih borcev predsedstvo Centralnega sveta Slovaške zveze protifašističnih borcev podeljuje, spominsko medaljo Slovaške zveze protifašističnih borcev

Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945

V Bratislavi, 26. maja 2016

Dr. Juraj Drotár, Colonel em.
podpredsednik Centralnega sveta SZPB

Ing. Pavel Sečkar, PhD
predsednik

Slovaška zveza protifašističnih borcev

Prireditev ob dnevu izgnancev v Mariboru v čast 25. obletnice ustanovitve Društva izgnancev Slovenije 1941-1945

Prireditev ob dnevu izgnancev v Mariboru, 3. 6. 2016

Po pesmi Oh, kako je dolga, dolga pot, ki jo je zapel Moški pevski zbor Slava Klavora Maribor, je **Majda Cvetanovski**, predsednica KO DIS Maribor Tabor, v imenu vseh treh krajevnih organizacij pozdravila goste: župana Mestne občine Maribor **dr. Andreja Fištravca**, **mag. Francija Pivca** – slavnostnega govornika, podpredsednico Združenja borcev za vrednote NOB Maribor **Malčko Kovačič**, urednika Vestnika DIS **Jožeta Križančiča**, člana Izvršnega odbora DIS **Marijana Špeglja** in vse druge predstavnike in člane sosednjih društev izgnancev.

Prav poseben in prisrčen pozdrav pa je bil namenjen navzočim izgancem, beguncem, prisilnim delavcem, ukradenim otrokom, taboriščnikom, borcev in drugim gostom in prijateljem.

Slavnostni govornik mag. Franci Pivec je med drugim poudaril, da je druga svetovna vojna prinesla smrt mnogim

vojakom in civilistom, a je poleg tega nepojmljivega gorja povzročila še dodatno grozodejstvo, ko je pregnala na milijone ljudi z njihovih ognjišč. Opisal je namen in načrt okupatorjev, izbrisati slovenski narod s svetovnega zemljevida in si prisvojiti vsak svoj del prelepe, za osvajalce privlačne dežele. Kot že mnogo let, se vsako leto zberemo na tem zgodovinskem kraju, od koder je nemška okupacijska oblast odvažala tiste ljudi iz mariborskega področja, ki so pomenili največjo oviro za izpolnitev Hitlerjevega naročila o popolni germanizaciji Spodnje Štajerske in njeni vključitvi v rajh. To so bili izobraženci, kulturniki, duhovniki, organizatorji javnega življenja, Maistrovi borci, priseljenci iz odvzete Primorske in Koroške in številni drugi zavedni Slovenci, ki jih je imel na svojih že dolgo pripravljenih seznamih petokolonski Kulturbund. Z ljudmi so ravnali

poniževalno in nečloveško, izropali njihove domove in jim zaplenili vse njihovo premoženje.

V nadaljevanju govora je povedal, da se je v letu 2015 odvijalo največ vojn doslej, pa se tega sploh ne zavedamo. To mora biti eden glavnih razlogov, zakaj smo danes tukaj. Vse redkejši so tisti, ki so sami izkusili gorje druge svetovne vojne, a nas je še vedno dovolj, da lahko sporočamo zanamcem, naj ne ponovijo napak, ki so povzročile takšno tragedijo. Mir se ne zagotovi s tem, da smo vsi nedejavni in vse samo opazujemo ter ob tem še jadikujemo.

V nadaljevanju je povedal – citiram: Društvo izgnancev Slovenije je ena tistih organizacij, ki ni pozabila tragičnih izkušenj druge svetovne vojne, obenem pa se neposredno spoprijema z gluhoto politike, domače in mednarodne, ki se izmika priznanju zločinov, storjenih nič krivim ljudem. Gre za priznanje trpljenja in za povrnitev škode za nasilje nad posamezniki in za uničeno imetje. Res gre tudi za denarna povračila, pri katerih nihče ni odprtil rok, kar najbolj drastično dokazuje Slovenija z odnosom do izbrisanih. A še bolj gotovo gre za to, da se taki in podobni zločini še kar dogajajo in bi moralna in materialna odgovornost slej kot prej morala veljati tudi za današnja dogajanja.

Boj, ki ga bije Društvo izgnancev Slovenije, je zato pomemben za vse nas in velika stvar je, da je slovenskemu društvu uspelo povezati mednarodna prizadevanja na tem področju. Društvo letos praznuje 25 let svoje ustanovitve in moramo mu čestitati, da je v neugodnih razmerah in ob brezbriznosti politične javnosti doseglo tudi konkretne rezultate v prid izgancem. Najbolj pomembna pa sta moralna drža in dosledno zavzemanje za pravičnost, kar sta redki lastnosti v današnji družbi in nam morata biti vsem za

vzor. Zasluži si občudovanje in zahvalo za opravljeno delo.

Župan mesta Maribor je pozdravil vse navzoče in pohvalil prizadevno delo organizacij DIS, ki svojim članom pomagajo in si prizadevajo ohraniti zgodovinsko resnico.

Nato je član IO DIS Marijan Špegelj navzoče pozdravil v imenu predsednice DIS Ivice Žnidaršič in celotnega IO. Govoril je o dogajanju v času izгона iz Maribora, Rajhenburga in drugih zbirnih centrov po Sloveniji. Nato je govoril o ustanovitvi Društva izgnancev Slovenije in kaj vse je društvo doseglo in za kaj se še bori. Predlagal je, da se s prireditve pošlje Vladi Slovenije oster poziv, da izpolni 6. točko 6. člena ZŽVN s tem, da sprejme poseben zakon o poplačilu vojne škode za uničeno, zaplenjeno in ukradeno premoženje izgancem in da izterja škodo od Nemčije, saj ne želimo obremenjevati našega proračuna.

Zaključil je, da naš praznik, dan izgnancev, obeležimo z mislijo na boljšo prihodnost.

Na koncu je pozdravil prisotne glavni urednik informativnega programa Radia Maribor Stane Kocutar.

V kulturnem programu so sodelovali učenci in učenke Osnovne šole Franc Rozman - Stane s čudovito izvedenim recitalom in prešerno zapeli. Najbolj pa je vse navdušil Moški pevski zbor Slave Klavora iz Maribora, ki nam je zapel poleg uvodne pesmi še Bilečanko, Svobodno Slovenijo, Pesem miru, Zdaj zaori pesem o svobodi in še nekaj pesmi, kar so navzoči nagradili z bučnim aplavzom.

Na spominsko ploščo na stavbi vojašnice smo položili spominski venček, pri spomeniku pa cvetni aranžma in prižgali svečo.

Majda Cvetanovski,
predsednica KO DIS Maribor Tabor

. Informacije . Informacije . Informacije .

Srečanje članov DIS ljubljanskega območja v Mostecu, 6. junija 2016

Iznanci, prisilni delavci, begunci in svojci so se 6. junija 2016 zbrali ob 13. uri v parku Mostec v Ljubljani in obeležili dan izgnancev in 25. obletnico delovanja DIS.

Slavnostni govornik je bil prof. dr. Janko Prunk. Njegov govor v celoti objavljamo.

Kulturni program je izvajal Moški pevski zbor Barje pod vodstvom Venčeslava Zdravca in z lepimi pesmimi popestril druženje – srečanje članov DIS v Mostecu.

Govor Janka Prunka na zborovanju slovenskih izgnancev 1941–1945 v Mostecu, 6. 6. 2016

Spoštovane gospe in spoštovani gospodje, dragi izgnanci! Najprej naj vas v imenu predsednice Društva izgnancev Slovenije Ivce Žnidaršič in v svojem najpristranejšem pozdravim. Želim vam, da bi letošnja dva jubileja, 25-letnico samostojnosti slovenske države in 20-letnico vašega društva, ponosno in veselo praznovali.

Verjetno ste mnogi od vas razočarani nad gospodarsko, socialno in politično stvarnostjo v naši državi, toda naša je, druge nimamo, in države si ne moremo izbirati po lastni volji, lahko pa jo z našo skupno voljo poskušamo popraviti, zamenjati njene nesposobne vodilne kadre in jo zopet usmeriti na pot, kakršno smo si želeli, ko smo jo ustvarjali in po kateri je hodila prva leta svojega obstoja. Za to imamo vso pravico, saj živimo v demokraciji in imamo nekaj instrumentov, da omenim le volitve, s katerimi lahko vplivamo na naš razvoj. Pravico imamo tudi zato, ker smo si to državo sami ustvarili, jo sami obranili in od nje pričakovali večjo prijaznost do delovnih ljudi, večje cenjenje njihovega dela in njihovih zaslug iz dela, ki se jim reče pokojnine.

Vi, dragi izgnanci, imate še posebno moralno pravico, v naši samostojni državi terjati socialno in politično pravičnost in človekovo spoštovanje.

Vi ste morali dolgo čakati in trpeti, da ste lahko v najpomembnejšem trenutku prispevali k rojstvu slovenske države.

Vi ste bili med drugo svetovno vojno in okupacijo prve žrtve nacističnega in fašističnega nasilja nad Slovenci. Bili ste že leta 1941 izgnani iz svojih domov, nagnani v sosednjo fašistično Hrvaško in v Srbijo. Največ vas pa je bilo odpeljanih v Nemčijo na prisilno delo v težkih razmerah in z namenom potujčevanja. Bili ste razseljeni po številnih nemških državah, da se ja ne bi mogli družiti med seboj, si

pomagati in ohranjati svoje slovenstvo. Tam ste pokazali neverjetno narodno zavest, človeško in moralno čvrstost, ohranili ste svoje slovenstvo in se po porazu nacifašizma vrnili v svojo ljubo Slovenijo. Kakšna bi bila naša Slovenija, če se ne bi bili vrnili in dali vseh svojih sil za njeno graditev v svobodi? Kako bi gradili naše gospodarstvo, našo prihodnost, če bi ob 95.000 mrtvih, žrtvah druge svetovne vojne med Slovenci, manjkalo tudi vaših 60.000 ponemčenih in odtrganih od slovenstva? Zato slovenstvo in slovenska država ne smeta nikoli pozabiti vašega trpljenja v izgnanstvu in vašega ohranjanja slovenstva v njem.

Slovenska domovina po vojni mnoga desetletja ni znala ceniti vaše človeške narodno zavedne drže v izgnanstvu, ni vam priznavala, da ste bili prve žrtve nacifašističnih režimov nad Slovenci in vam ni namenjala nobene socialne pomoči. Sami ste morali poprijeti za delo, da ste obnovili svoje izropane domove in kmetije in da ste pomagali graditi tovarne in infrastrukturo za boljše življenje v Sloveniji. Morali ste pokazati veliko voljo, znanje in pridnost, da ste se šolali, nadomestili izgubljena šolska leta v izgnanstvu, si ustvarili lepo izobrazbo in lepe poklice, s katerimi ste ustvarjalno prispevali k blagodatni Slovencev v prejšnji državi, da smo se mogli Slovenci, zaradi svoje samostojne nacionalne in gospodarske eksistence, odločiti leta 1991 za samostojno državo Slovenijo.

Kakšna bo naša ljuba samostojna slovenska država z mnogimi pomanjkljivostmi in krivicami v prvih letih njenega življenja, ni kazalo. Svojo pravičnost in narodno dolžnost je izkazala tudi vam, dragi izgnanci, s tem, da vam je priznala status žrtev nacifašističnega nasilja in vam v sicer skromni meri odobrila nekaj odškodnine za vaše trpljenje v izgnanstvu z manjšo vseživljenjsko rento.

Prof. dr. Janko Prunk (Foto: M. Skledar)

Toda tudi tega ne bi bilo, če ne bi bilo vašega cenjenega Društva izgnancev, vaše zavesti in poguma potegniti se za svoje pravice, in vaše drage predsednice Ivce Žnidaršič, ki je društvu podarila vse svoje veliko znanje, energijo in simpatije, da je pred državnimi organi dosegla vaše politične in socialne pravice. To je bilo veliko delo, ki ga poznajo nekateri člani izvršnega odbora DIS in svet skupščine društva, zato se ji danes na tem mestu za ves njen nesebični trud najpristraneje zahvaljujemo.

Letos praznuje vaše društvo petindvajsetletnico in je v tem času zelo veliko storilo za vas izgnance in za dobro ime slovenske države v Evropi. Društvo izdaja svoj lepo urejani časopis Vestnik, ki ga

dobivate, da vas informira o izgnanskih vprašanjih v preteklosti in sedanjosti. Žal je v vsaki številki seznam vaših umrlih sotrpinov, in ta vam razkriva, da vas je vedno manj. Toda kolikor vas ostaja, ste zavedni, spoštovanja vredni državljani, ki se občasno zberete, da obudite spomine na svojo nekdanjo težko usodo in se malo povesele ob svojih srečanjih.

Zato vam od srca želim, veselite se danes svojega srečanja in tega, da niste nikomur v breme. To, kar uživate, ste si prislužili s svojim medvojnim trpljenjem in svojim delom v slovenski svobodi. Vodstvo društva vam obljublja, da se bo še dalje trudilo pred domačo slovensko oblastjo in mednarodno javnostjo, da se vam nekako popravi tudi materialna škoda, ki ste jo utrpeli v času vašega pregnanstva na vaših domovih.

Podpirajte dejavnost svojega društva, ki je vaš zaščitnik, in bodite pogumni in samozavestni, ter dvignite včasih svoj pošten glas in protestirajte zoper krivice in goljufije, ki se dogajajo v naši državi, ki bi lahko bila mnogo boljša, če bi imela veliko takšnih poštenih ljudi, kot ste vi.

Uživajte v tej zavesti, bodite veseli in želim vam še mnogo zdravih let in veliko naših srečanj!

Del udeležencev na srečanju DIS ljubljanskega območja v Mostecu, 6. junija 2016

Občni zbor Zveze slovenskih pregnancev – Celovec

Predsednik Zveze slovenskih izseljencev v Celovcu **Jože Partl** je sklical redni občni zbor 10. aprila 2016 v Šentjakobu v Rožu. Na zbor je prišel tudi slovenski konzul v Celovcu.

Na zboru so spremenili ime zveze in se sedaj imenujejo **Zveza slovenskih pregnancev**.

Sedanjšega predsednika **Jožeta Partla** so imenovali za častnega predsednika Zveze slovenskih pregnancev, za novega predsednika pa izvolili **Gregorja Kristofa**.

Po občnem zboru so odprli razstavo Pregon koroških Slovencev.

Seminar za svojce prostovoljce DIS

Del udeležencev seminarja DIS za prostovoljce (Foto: Milan Skledar)

Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je 14. maja 2016 organiziral seminar za svojce prostovoljce DIS. Na seminarju so se udeleženci seznanili z delovanjem DIS in oblikami pomoči članom DIS, ki potrebujejo pomoč na domu.

Vsi udeleženci so prejeli tudi posebne diplome s potrdilom o opravljenem seminarju za svojce prostovoljce.

Udeležencem so predavali: Ivica Žnidaršič, Marijan Špegelj, Albin Pražnikar, Zdenka Kaplan in Hilda Marc.

Govornik dr. Janko Prunk in izvajalci kulturnega programa, Moški pevski zbor Barje (Foto: Milan Skledar)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

14. pohod ob okupacijski meji od Murne do Telč, 30. 4. 2016

Jutro je bilo sončno, hladno, razgled na bližnje griče je bil čudovit. Dva avtobusa sta pripeljala nekaj obiskovalcev in več kot 80 pohodnikov na start v Murne. Med gosti smo videli župana Občine Sevnica Srečka Ocvirka, člana predsedstva ZZB NOB Slovenije tovariša Milana Gorjanca, idejnega vodjo tega pohoda Cirila Flajsa, predsednika OPZVV Občine Sevnica Cajnerja, predsednika ZB Občine Sevnica Maksa Popelarja, predstavnik IO DIS Ljubljana Lojzeta Ruparja in predsednike KO DIS Sevnica, Boštanj, Krmelj-Tržišče ... Organizatorica 14. pohoda iz KO DIS Šentjanž je pozdravila navzoče goste, praporščake in pohodnike:

»S pohodom ob nekdanji okupacijski nemško-italijanski meji želimo ohraniti spomin na prestano trpljenje naših ljudi v letih 1941-1945. Dogodkov se ne da pozabiti, ohranimo preteklost v dostojnem spominu. Danes smo mi dolžni ohraniti spoštovanje do vseh, ki so dali svoje življenje za svobodno Slovenijo. Partizani so se borili za osvoboditev naše dežele, obramba domovine je zahtevala pogum, srčnost in moč. Takratni časi in dogodki so naša zgodovina. Upor, tovarštvo, svoboda so vrednote, zapisane v našo zgodovino.

Leta 1991 smo si izbojevali lastno državo in jezik. Držimo skupaj, bodimo tovariški. Gre za prihodnost naših otrok.

Danes 91-letni partizanski poveljnik tovariš Franc Sever-Franta pravi: Radi se imejte, ljudje, bodite mirovniki, vi mladi pa imejte radi domovino Slovenijo.«

Svoje bogate misli in dobre želje so izrazili tudi župan Občine Sevnica Srečko Ocvirk, tovariš Maks Popelar in član IO DIS Lojze Rupar.

V Šentjanžu je pozdravila pohodnike predsednica TD Šentjanž Petra Majcen. Prislunili so kulturnemu programu, ki so ga zelo lepo izvedli učenci OŠ Milana Majcna Šentjanž pod vodstvom glasbenega pedagoga Marjana Drenbeka in mentorice Majde P. Repovž. Pohodnike

so vabili dobrote na mizah in okusen čaj gostilne Repovž. Nato so nadaljevali pot do mejnega kamna pod Hinjami, kjer jim je Cvetka Jazbec predstavila dogodke ob tem kamnu. Pot jih je vodila skozi gozd TK-PAV, nato mimo ostankov nemških opazovalnic do Hinjc. Tu sta jih pozdravili predsednica KS Krmelj Slavica Mirt in predsednica KO DIS Krmelj-Tržišče Ana Hočevar, Gusta Lah pa je predstavila spomine na svoje izgnanstvo.

Učenci OŠ Krmelj so jih razveselili s kulturnim programom. Pridne gospodinjice so jim postregle kruh, pecivo, čaj in cviček.

V Vrhku sta predstavila pomen spomenika Lojze Štih in Miro Povše. Pohodnike sta povabila k obloženi mizi.

Družina Svinšek je pripravila obloženo mizo za pohodnike v Podvrhku. Sonce je bilo vroče.

V Zgornjih Vodalah sta pohodnikom postregli družini Simeonovih in Celestina. Treba je bilo naprej proti Telčam, kjer so jih čakali obiskovalci, ki so prispeli iz Sevnice z avtobusom. Gasilci iz Telč so pripravili dovolj miz in klopi za vse obiskovalce in pohodnike.

»Spoštovani pohodniki, dragi gostje in učenci, lepo pozdravljeni na cilju 14. pohoda. Bilo je naporno, a ste znova zmagali. Iskrena hvala za vašo udeležbo. Dovolite mi, da vsem zbranim tu na Telčah zaželim obilo zdravja in sreče vsak dan, prijetne prvomajske praznike in imejte se lepo.«

Nato je nastopil slavnostni govornik, podpredsednik DIS Albin Pražnikar.

Organizatorica pohoda se mu je zahvalila za govor in mu podarila knjigo Še pomnimo.

Učenci OŠ Tržišče so spet dokazali s svojim nastopom, da vedno znova ustvarjajo lepe programe pod mentorstvom glasbenega pedagoga in učiteljice Mihaele.

Organizatorica 14. pohoda Rezka Repovž, predsednica KO DIS Šentjanž

Iz govora Albina Pražnikarja, podpredsednika DIS, na zaključku pohoda na Telčah, 30. 4. 2016

Eden najbolj krutih ukrepov okupatorja v drugi svetovni vojni je bil množičen oborožen izgon Slovencev z njihovih domov, kmetij, iz domovine. Slovenci nismo bili izgnani zaradi upora partizanov, ampak da smo naredili prostor za naselitev kočevskih in drugih Nemcev. Za del naše zgodovine je pomembno vedeti, da je bil izgon Slovencev na procesu v Nürnbergu označen za vojni zločin.

Osnovni načrt nemškega okupatorja za množični izgon Slovencev, ki sta ga podpisala poveljnik SS in državni sekretar Heinrich Himmler v Celovcu in Mariboru aprila 1941, je predvideval izgon 220.000 do 260.000 Slovencev, kar pa jim ni uspelo zaradi narodnoosvobodilnega odpora slovenskega naroda.

Nemci so izgnali prebivalce mest in vasi s celotnega območja Posavja,

Iz Murne proti Šentjanžu

Obsotelja, Severne Dolenjske ter iz 100-kilometrskega pasu po dolžini na desni strani reke Save in 25-kilometrskega po širini ob tedanji nemško-italijanski okupacijski meji.

Sedmega junija 1941 so s 16 tovornjaki pripeljali izgnance iz mariborskega taborišča na železniško postajo v Slovensko Bistrico in nato z vlakom odpeljali v Srbijo. Ta dan je bil proglašen za dan izgnancev.

Slovenski izgnanci so morali skozi 10 preselitvenih ali zbirnih taborišč: Maribora, Borla, treh v Celju, Šmartnega pri Slovenj Gradcu, Begunj na Gorenjskem, Št. Vida nad Ljubljano, Goričan pri Medvodah in Rajhenburga, kjer je bilo največje zbirno taborišče v Evropi. V njih so izgnance telesno in duševno mučili. Nemška policija je zaplenila vse njihovo premoženje in nepremično premoženje, v taboriščih pa tudi osebne predmete in denar.

Nemški okupator je v letih 1941-1945 samo iz Spodnje Štajerske, Gorenjske in Mežiške doline izgnal 63.000 Slovencev, od teh 45.000 v nemška izgnanska taborišča, 10.000 na Hrvaško in 7.500 v Srbijo. Okoli 17.000 Slovencev je pobegnilo pred izgonom. Med izgnanimi Slovenci je bilo tudi več kot 20.000 otrok, starih manj kot 10 let.

Samo v Nemčiji je bilo za izgnane Slovence organiziranih več kot 300 izgnaniških taborišč. Bila so v starih gradovih, opuščeni samostanih, zapuščenih tovarnah in zasilnih barakah. Prostorov niso ogrevali, ljudje so spali brez odej. Onemogočena je bila osnovna higiena. Hrana je bila zelo slaba, lakota je najbolj prizadela otroke.

Nacisti so slovenske izgnance izkoriščali za ceneno delovno silo, za najtežja dela. Prisilno so delali v rudnikih, kamnolomih, tovarnah, pri graditvi cest in železnic in na kmetijah.

Slovenski izgnanci po drugi svetovni vojni nismo dobili statusa žrtve vojnega nasilja in smo bili vse do 1. januarja 1996 brez posebnega zdravstvenega, socialnega ali pokojninskega varstva.

Želimo, da bi v Evropi več vedeli o nasilju, ki so ga izvajali fašisti in nacisti nad slovenskim narodom.

Naj omenim ob tej priliki naslednje:

V začetku februarja 2016 je bil v dnevnem časopisu in reviji Demokracija objavljen predlog evropskega poslanca dr. Milana Zvera predsedniku evropskega parlamenta, naj se v prostorih evropskega

parlamenta postavi spominska plošča 200.000 žrtvam komunističnega nasilja v Sloveniji.

IO DIS se je o tem seznanil na seji 3. 3. 2016 in odločil, da se na ta sramotni Zverov predlog pošlje predsedniku Evropskega parlamenta protestno pismo in izrazi ogorčenje, da se je Milan Zver zavzel za postavitve spominske plošče žrtvam komunističnega nasilja. Njegova poteza je zavajajoča in politično dejanje, ki izkrivlja zgodovino. Slovenija je bila med drugo svetovno vojno na poti v uničenje. K temu pa je zraven okupacije v veliki meri prispevala tudi kolaboracija vrha Katoliške cerkve ter domobranskih enot, ki so prisegle okupatorju in s tem aktivno sodelovale v izvajanju genocidne politike nad slovenskim narodom.

Znana so zgodovinska dejstva, ki jih je poslanec Zver načrtno spregledal z enim samim ciljem – oprati krivdo kolaboracije v Sloveniji med drugo svetovno vojno.

V pismu predsedniku Evropskega parlamenta je DIS napisal, da je to žalitev za nas, še žive priče nasilja fašizma in nacizma. Nanj smo naslovili prošnjo, da se upre poskusom manipulacije ter enostranskega prikazovanja zgodovine druge svetovne vojne v Evropi.

Prav tako ga je DIS zaprosil, da v Evropski hiši zgodovine postavijo pomnik o genocidni politiki do Slovencev in izgonu Slovencev med drugo svetovno vojno.

Moram omeniti še en primer našega ogorčenja. Pred zadnjimi volitvami v DZ je tu kandidatka za poslanko Violeta Tomić nastopila v svoji kampanji z govorom in obljubami, kako se bo v DZ borila za pravice izgnancev iz druge svetovne vojne, če bo izvoljena v parlament.

Izgnanci smo jo na volitvah podprli in bila je izvoljena, saj je bila kandidatka na listi stranke DSD in na skupni listi koalicije Združene levice (ZL).

Izgnanci, ki podpiramo stranko DSD, smo dobili poslanko, ki naj bi zastopala naše interese, predvsem pa se zavzela za rešitev problema gmotne škode iz druge svetovne vojne.

Toda po slabem letu je poslanka Violeta Tomić iz stranke DSD izstopila, tako da zdaj izgnanci nimamo več v DZ poslanke iz DSD, ki smo jo na volitvah izdatno podprli. Je pač »dobra igralka«.

To njeno dejanje ji ni v čast, ker je s tem izdala volivce – izgnance, ki smo ji zaupali.

Slavnostni govornik na Telčah je bil podpredsednik DIS Albin Pražnikar

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Krško

Na občnem zboru KO DIS Krško (29. 3. 2016)

Konec meseca marca je KO DIS Krško sklical občni zbor, na katerem sta bila dana poročila o delu v preteklem letu in program za leto 2016. Kot gosta sta se ga udeležila podpredsednik DIS Albin Pražnikar in predsednik KO DIS iz Brestanice, Jože Vajdič. Kulturni program so izvajali učenci Glasbene šole Krško.

V letu 2015 je društvo pod vodstvom novoizvoljenega predsednika Danijela Mižigoja delovalo zelo dobro. Tako smo se udeležili proslave DIS ob 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva v Hali Tivoli v Ljubljani, obiskali Jurčičevo domačijo na Muljavi, si ogledali izvir Krke in letališče v Prečni. Udeležili smo se proslave dneva izgnancev 7. junija ter 12. junija osrednje praznične slovesnosti v spomin na prve padle krške borce in vrnitev izgnancev v parku starega mestnega jedra v Krškem. V oktobru smo izvedli ogled spomenika

in lipe Matije Gubca v Stubici, ogled Krapine, skulptur kiparja Antuna Augustinčiča v Klanjcu in Kumrovcu.

Za člane KO DIS, ki so v letu 2015 praznovali okroglo starostno jubileje, smo organizirali druženje ob zvokih ter petju dua Moškon-Kaplan v hotelu Sremič v Krškem.

Za leto 2016 so člani sprejeli program, po katerem bomo delovali za ohranjanje zgodovinskega spomina in pravic žrtev fašizma in nacizma. Člani so bili pozvani k nadaljevanju zbiranja gradiva in spominov iz izgnanstva. Ker pa nas je komaj izvoljeni predsednik g. Mižigoj že po osmih mesecih delovanja nepričakovano zapustil, so člani zbora za člana upravnega odbora izvolili **Antona Šoba**, žal pa je predsedniško mesto še vedno ostalo prazno.

KO DIS Krško

Občni zbor KO DIS Leskovec

Del udeležencev občnega zbora KO DIS Leskovec pri Krškem. Levo Franci Žičkar.

Člani KO DIS Leskovec smo se 12. marca 2016 ob 10. uri zbrali v OŠ Leskovec na občnem zboru. Udeležba je bila zelo zadovoljiva. Našemu vabilu se je odzvala tudi predsednica DIS Ivica Žnidaršič. Občni zbor je vodila podpredsednica Anica Baznik, člana pa sta bila Tone Urbanč in Milan Polovič.

Predsednik **Franci Žičkar** je podal poročilo o delu KO DIS za 4-letno obdobje. Zastavljeni program smo izvedli v popolnosti, prav tako tudi naloge, ki smo jih prejeli od DIS. Od vsakega umrlega člana se dostojno poslovimo, obiskujemo jubilarne 90-letnike, enkrat na leto pa organiziramo srečanje članov, ki se ga člani zelo radi udeležijo.

Tajnica **Zdenka Žičkar** je podala poročilo o številu članstva, ki pada.

Blagajničarka **Roza Lavrinšek** je podala blagajniško poročilo in ugotovila, da se čedalje teže s sredstvi, ki so nam na razpolago, prebijamo skozi leto.

V razpravo se je vključila tudi predsednica Ivica in pojasnila marsikaj, kar nas je zanimalo.

Soglasno smo izvolili novo kandidatno listo in obljubili, da se bomo tudi vnaprej vsi trudili za uresničitev programa.

Sledilo je prijetno druženje ob prigrizku in slastnem pecivu, ki so ga spekle naše pridne članice.

Zdenka Žičkar

Občni zbor KO Obala Koper, Izola in Piran

Del udeležencev na občnem zboru članov KO DIS Koper-Izola-Piran (Foto: Teodor Colnar)

KO DIS Obala Koper je pripravil letni občni zbor 17. marca 2016 v OŠ Dušana Bordona v Semedeli. Kot po navadi so nam učenci te šole pripravili kulturni program. V nadaljevanju je zbor udeležencev uspešno vodila Tončka Senčar.

Predsednik KO Obala **Tomaž Hočevnar** je kot prvi poročevalec podal poročilo o delovanju društva od ustanovitve pa do danes. Iz poročila je bilo razvidno, da je število članov v prvih letih skokovito naraščalo, ko pa smo dosegli delne uspehe, se je pričelo zmanjševati.

Srečanja se je udeležila tudi predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** in kritično ocenila tovrstno ravnanje članov. Poudarila je, da bomo le z delovanjem društva lahko ohranjali dosežene pravice, saj so bili že poizkusi, da se nam jih odvzame. Zato pozivamo vse člane, ki imajo status izgnanca, da aktivno delujejo, saj so bile pravice pridobljene po zaslugi Društva izgnancev Slovenije 1941-1945.

Na zboru je bilo poročano o dogajanju v zvezi z zakonom o povračilu gmotne škode. Od vseh strank se je za program za izterjavo vojne škode od Nemčije zavzemal le DSD, ki ga vodi **magister Franc Žnidaršič**. Zato bi morali izgnanci podpisati to stranko.

Sonja Senčar je govorila tudi o osnutku programa, ki je bil pripravljen na odboru KO Koper, Izola in Piran. V njem je poudarek na obeleževanju 25. obletnice DIS in skrbi za ohranjanje aktivnega spomina na zgodovinsko tragedijo, ki smo jo kot otroci izgnanci doživljali v času druge svetovne vojne. Dalje si bomo prizadevali, da bodo o našem ukradenem otroštvu in o uspehih društva, ki smo jih dosegli v teh 25 letih, poročali mediji. Dali bomo pobudo, da bi učenci obiskovali izgnance in potem objavili razgovore z njimi. Šolam bomo predlagali, da organizirajo ogled mednarodnega muzeja izgnancev v Brestanici in Rižarne v Trstu. Vsi ti podatki so pri učencih zelo dobro sprejeti. Še naprej bomo zapisovali naše spomine in zbirali predmete iz časa izgnanstva. Prizadevali si bomo pridobiti v članstvo prijatelje in sorodnike. Prizadevamo si, da bi se spoštljivo poslovili od umrlih članov, če bi nas le svojci o tem obveščali.

Pred koncem smo sprejeli in potrdili poročilo odbora, blagajniško poročilo in poročilo nadzornega odbora.

Srečanje smo zaključili v prijetnem krajšem druženju.

KO DIS Obala Koper-Izola-Piran
Teodor Colnar

Občni zbor KO DIS Brestanica

Člani KO DIS Rajhenburg-Brestanica smo se zbrali 17. 3. 2016 na občnem zboru v gostišču Pečnik v Guntah. Zbora se je udeležil častni član DIS in predsednik Demokratične stranke dela **mag. Franc Žnidaršič**. Na zbor je prišlo 25 članov od 41, kolikor nas je še v KO DIS Brestanica.

Šestega junija 2015 se je 15 članov našega društva udeležilo osrednje prireditve ob 70. obletnici vrnitve izgnancev v domovino. V Vestniku DIS, ki smo ga prejeli v juliju 2015, je obširno poročilo o poteku te prireditve. Tretjega oktobra 2015 sem se udeležil seje skupščine DIS v Ljubljani. Med drugim je bila tu tudi

razprava za sprejem zakona o poravnavi gmotne škode, ki nam jo dolguje Nemčija. Mag. Franc Žnidaršič je povedal, da je pripravil poslansko vprašanje o poravnavi vojne škode od Nemčije, a je za to pobudo glasovalo samo osem poslancev, zato ni bila sprejeta.

Število izgnanih Slovencev med drugo svetovno vojno se hitro zmanjšuje. Živih je ostalo le še dobrih deset tisoč. Tudi v našem KO DIS se članstvo zmanjšuje; lani je umrlo pet naših članov.

Jožef Vajdič,
predsednik KO DIS

Zbor občanov KO DIS Cerknica

V začetku aprila 2016 so se zbrali na občnem zboru člani KO DIS Cerknica-Logatec. Predsednik KO DIS **Janez Smole** je dal obširno poročilo o delu v minulem letu.

Zbora se je udeležil tudi član IO DIS **Maksimilijan Ferek**, ki je odgovarjal na zastavljena vprašanja in povedal, da je DIS ogromno storil za doseg pravic

in osebno odškodnino izgnancem in beguncem ter dal vsem vladam RS in poslancem Državnega zbora RS vse potrebne podatke za izterjavo vojne škode od Nemčije in sprejem zakona o gmotni škodi.

M. F.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor članov KO DIS Artiče

Z občnega zbora članov KO DIS Artiče (2. 4. 2016).

Člani KO DIS Artiče smo imeli 2. aprila 2016 redni občni zbor. Kulturni program so izvedli učenci OŠ Artiče, ki jih je vodila njihova učiteljica Alenka Cizel, in ljudski pevci Fantje artiški iz KUD-a Oton Župančič Artiče.

Predsednik KO DIS Artiče **Karl Levak** je pozdravil člane, podpredsednika DIS **Albina Pražnikarja**, predsednike sosednjih KO DIS in druge goste.

Sledilo je poročilo predsednika KO DIS o delu KO DIS v letu 2015, poročilo blagajničarke in poročilo Nadzornega odbora. KO DIS Artiče je bil ustanovljen 10. 4. 1992. Takrat se je včlanilo 375 članov. Do danes je umrlo 233 članov in nas živi še 142 članov. Pridobili smo nekaj sorodnikov, ki so članstvo povečali.

Imeli smo po štirih letih volitve v nov odbor in NO. Vsi stari člani so bili zopet izvoljeni v nova odbora. Manjkajo nam štirje člani odbora in ne moremo dobiti novih.

Po izvolitvi je predsednik predstavil program dela za leto 2016. Člani so soglasno

sprejeli vsa poročila in program dela za leto 2016. Nadaljevali so se pozdravni govori. Podpredsednik DIS **Albin Pražnikar** je člane društva pozdravil in opravičil predsednico DIS **Ivico Žnidaršič**, ki se srečanja zaradi preobremenjenosti ni mogla udeležiti. Prisotne je seznanil z delom mag. **Franca Žnidaršiča**, ki pripravlja skupaj s predsednico DIS osnutek zakona o gmotni škodi, ki bo po potrditvi predlagan v državnem zboru v obravnavo. Dolžnost vseh je, da pridobimo naše poslance, da bodo zakon podprli.

Po končanem občnem zboru članov so **Jožici Grahek**, ki je imela 90. rojstni dan, čestitali in zaželeli veliko zdravja, sreče in zadovoljstva predsednik KO DIS Artiče **Karl Levak**, predsednica RK KS Artiče **Zofka Godec** in predsednica Aktivne kmečkih žena **Anica Levak**. Od vseh teh društev je dobila slavljenka čestitke in simbolična darila.

*Predsednik KO DIS Artiče
Karl Levak*

Oh, kako je dolga, dolga pot

Izgnancem je na občnem zboru v Radovljici zapel MePZ Slavček.

KO DIS Radovljica je imel 8. aprila svoj redni letni občni zbor. Tokrat so ga organizirali v restavraciji Center v Lescah, saj so bili po besedah KO DIS **Toneta Pristova** v letih 1941-1945 tudi Leščani izgnani. V kulturnem programu je nastopil MePZ Slavček iz Lesc, ki je med drugim zapel pesem Oh, kako je dolga, dolga pot. Pesnik **Peter Jeram**, tudi sam izganec, je deklamiral dve svoji pesmi. Program sta popestrili še citrarka **Cirila Zupanc** in pevka **Marija Pogorevc**. Na občnem zboru so obeležili še dve pomembni obletnici – 25-letnico ustanovitve Društva izgnancev Slovenije

ter 25-letnico samostojne Slovenije. Sledil je redni občni zbor DIS, kjer so potrdili poročila predsednika in finančno poročilo. V poročilih so bile zajete vse aktivnosti v preteklem letu, poudarek pa je bil na skrbnem gospodarjenju, skrbi za bolehe, ostarele in finančno ogrožene člane. Zbor je sprejel odstop prve blagajničarke **Ivanke Grašič** in namesto nje imenoval **Gizelo Kleindienst**. Grašičevi so se zahvalili za 25 let predanega, skrbnega in natančnega dela in ji izročili plaketo – priznanje za minulo delo.

Ivanka Korošec

Zbor občanov KO DIS Kapele

Učenci OŠ Kapele so z zanimivim in lepo izvedenim kulturnim programom počastili udeležence občnega zbora v Kapelah. (6. 4. 2016).

Vsredo 6. 4. 2016 smo se na rednem občnem zboru zbrali članice in članice KO DIS Kapele. Nepričakovano visoka udeležba je bila zelo zaželena, saj je bilo potrebno izvoliti novo vodstvo KO DIS po smrti dolgoletnega predsednika **Antona Požarja**.

Dogodka so se udeležili in s prijaznimi besedami počastili še podpredsednik DIS **Alojz Rupar** ter predstavniki sosednjih društev iz Dobove, Bizelskega, Čateža ob Savi, Artič, Brežic in Globokega – Pišec.

V uvodu so dogodek popestrili učenke in učenci OŠ Kapele s kulturnim programom – igranjem na flavto, trobento,

violino ter recitacijami. Nagradili smo jih z aplavzom in sladkimi dobrotami.

Po uvodnih poročilih o delu in finančnem poročilu krajevnega odbora za leto 2015 so sledile volitve novega vodstva. Soglasno so bili potrjeni člani novega upravnega odbora. **Za predsednika je bil izvoljen Ivan Urek, za tajnico Olgica Rožman in blagajničarko Monika Ferjančič**. Prisotni člani in tudi člani ostalih KO DIS so to sprejeli z velikim odobravanjem. V predlogu aktivnosti za letošnje leto bo prioriteta dela KO DIS delo z mladimi. Da ostane spomin na izgnanstvo.

KO DIS Kapele

Del udeležencev občnega zbora v Kapelah (6. 4. 2016)

Zbor občanov KO DIS Polšnik

V nedeljo, 10. 4. 2016, smo se člani KO DIS Polšnik zbrali na rednem občnem zboru. Vseh udeležencev zbora je bilo 37. Med povabljenimi gosti so bili tudi podpredsednik DIS **Albin Pražnikar** in predstavniki drugih KO DIS iz Trbovelj, Litije in Hrastnika ter predstavniki organizacij KS Polšnik.

Pozdravni govor je imel **Lado Logar**. Kulturni program so izvedli Ljudske pevke in godci iz Polšnika. Rednih članov je 65 in po pristopni izjavi 17, od teh 6 novih, naši potomci, ki skupaj z nami negujejo in ohranjajo zgodovinski spomin ter podpirajo obstoj DIS. Žal pa smo se v preteklem letu poslovili od treh naših članov.

Vestnik DIS dobiva 32 članov. Imeli smo 4 redne seje, na katerih smo obravnavali vsebino pošte DIS in dobili veliko pozitivnih odgovorov. Vsi skupaj imamo isti cilj – težko pričakovani zakon o vojni škodi. O vsem tem lahko beremo v knjigi »Nemčija še ni plačala vojne škode« **Ivice Žnidaršič**. Njej se moramo zahvaliti za ves njen trud za priznanje pravic, ki jih že prejemamo, in njeno nadaljnje prizadevanje

za izgnance, begunce in druge žrtve vojnega nasilja.

Vsako leto obiščemo bolne in nepokretne člane društva, teh je trenutno 23, in jih obdarimo. Zelo so veseli našega obiska in primerne darila.

6. 6. 2015 smo se člani KO z avtobusom v lastni režiji odpeljali na proslavo ob 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva v Halo Tivoli v Ljubljani.

28. 8. 2015 smo proslavili praznik KS Polšnik in KO DIS Polšnik.

3. 10. 2015 se je naš delegat **Lado Logar** udeležil zasedanja skupščine DIS 1941-1945. Predstavniki KO DIS smo se udeležili tudi občnih zborov sosednjih KO.

Na občnem zboru je bilo podano poročilo o realiziranem delu v preteklem letu in izčrpno finančno poročilo, predstavljen in potrjen je bil program dela za leto 2016. Imamo občutek, da je naše društvo izgnancev velika družina, kjer si starost in mladost v slogi in zaupanju stisneta roke, da je naše življenje vedrejšje in varnejše.

Amalija Razpotnik

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Novice iz Šentjanža

Občnega zbora KO DIS Šentjanž se je udeležil tudi mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS. (Foto: A. Rupar)

Desetega aprila 2016 se je zbralo 38 članov krajevnice organizacije DIS Šentjanž in gostje. Prišla sta vabljeni predsednika KO iz Občin Sevnica in Radeče. V veliko zadovoljstvo nam je bila prisotnost **mag. Franca Žnidaršiča**. Podprli in soglašali smo z besedami, ki jih je izrekel, in ponovno opozoril, da je plačilo še neplačane vojne škode nujno. Več kot 50 let sploh nismo bili priznani kot izgnanci in begunci. Malo nas je še ostalo in pričakujemo od države, da končno to uredi in izplača še gmotno vojno škodo. Brez Društva izgnancev Slovenije (DIS) ne bi imeli izgnanci in begunci statusa in urejenih odškodnin za osebno škodo.

Kulturni program so zelo lepo pripravili učenci osnovne šole Milana Majcna Šentjanž pod mentorstvom učiteljice Jožice Pelko.

Pregledali smo delo v preteklem letu, prisluhnili finančnemu poročilu in z minuto molka počastili spomin na umrle v preteklem letu. Spomnili smo se na članico prvega UO društva Martino Repše, ki je zelo vestno skrbela prvih deset let za uspešno delo KO DIS Šentjanž.

Ob načrtu dela za letošnje leto ostaja še vedno v ospredju želja, da pridobimo še več pridruženih članov, da obiskujemo starejše in se spomnimo na njihove rojstne dneve med letom. Obiskujemo naše člane tudi v domovih starejših in se z njimi pogovarjamo. Naše pozornosti ne pozabimo posvetiti vsem nad 80 let starim v mesecu decembru.

Sledila je pogostitev, razvil se je klepet, bilo nam je lepo.

Rezka Repovž

Letni zbor OO DIS Žalec

V prvi vrsti od leve proti desni člani kvarteta Grmada in predstavnici Upravne enote Žalec za področje zakona o žrtvah vojnega nasilja

Na 23. letnem zboru KO DIS Žalec 11. 4. 2016 je bila lepa udeležba članov, žal pa manjša kot prejšnja leta. Pozna se vedno višja starost in težja udeležba na letnem srečanju. Tako se je zbora od 133 članov udeležilo 77, pohvalijo pa se lahko tudi z nekaj deset podpornimi člani, ki so bodisi sorodniki ali predstavniki posameznih občin in organizacij, ki redno sodelujejo z organizacijo Žalec. Letos je bila slabša udeležba gostov, saj so prišli le predstavniki Občin Braslovče in Polzela, manjkali pa so predstavniki občin Žalec, Vransko, Tabor in Prebold, ki so s svojimi člani izgnanci tudi vključeni v organizacijo s sedežem v Žalcu.

Delo v lanskem letu in letošnji program je predstavil predsednik OO DIS Žalec **Branko Hriberšek**. Osrednje točke programa so sodelovanje ob dnevu izgnancev na gradu Rajhenburg, dva izleta k spominskim

obeležjem in sodelovanje s sorodnimi organizacijami pri njihovih prireditvah in občinskih proslavah. Sicer pa program temelji na programu DIS 1941 – 1945 za leto 2016. Prisotni na letnem zboru so izrazili zahvalo za dobro sodelovanje z ustreznimi službami na upravni enoti Občine Žalec ter Marjani Kričej, ki vzorno že več let skrbi za dobro poslovno in finančno poslovanje območne organizacije.

Na zboru so razdelili anketne vprašalnike glede uveljavljanja gmotne vojne škode tistim članom, ki jih še niso dvignili in izpolnili.

Tudi tokrat je bil letni zbor obogaten s krajšim kulturnim programom, ki so ga izvedli stalni gostje, člani vokalne skupine Grmada, ki so med drugim zapeli pesem Oh kako je dolga pot ...

Tone Vrabl

Letni zbor KO DIS Zagreb

Občni zbor KO DIS Zagreb (Foto: J. Bogorin)

V soboto 23. aprila smo se izgnanci iz Zagreba zbrali v velikem številu na letnem zboru.

Program dela v letu 2015 smo izpeljali v zadovoljstvo članov; šestega junija smo se v Ljubljani udeležili 70. obletnice vrnitve iz izgnanstva. Nam izgnancem so se pridružili tudi člani Slovenskega doma v Zagrebu. Naslednji dan smo bili ugodno presenečeni v Brestanici, ko smo zagledali obnovljene in lepo ohranjene hleve, ki so trajna priča izгона Slovencev.

Zbor so pozdravili: Jožica Stezinar, predsednica KO DIS Čatež ob Savi, Karl

Levak, predsednik KO DIS Artiče, in Anica Levak, predsednica Aktiva kmečkih žena Artiče.

V kratkem kulturnem programu so nastopili harmonikarja Franc Rop in Bojan Kovačič ter recitatorka in voditeljica programa Vasiljka Tovarloža.

Po enournem druženju ob skromnem prigrizku smo se zadovoljni razšli z mislijo, da se bomo na dan izgnancev spet družili na gradu Rajhenburg.

KraS

Letni zbor KO DIS Ljutomer

Udeleženci zbora KO DIS Ljutomer

Na letnem občnem zboru se je zbralo 13 članov od 26, kolikor jih trenutno šteje naš KO. Predsednik **Stanislav Podlogar** je pozdravil prisotne in poročal o delovanju KO v preteklem letu.

Odbor je opravil vse zadane naloge. Ob delu odbora v preteklem letu je podal statistiko članstva. Tajnica je prebrala finančno poročilo za leto 2015. S skromnimi sredstvi, ki smo jih imeli na voljo, smo pokrili vse stroške.

Čedalje bolj ugotavljamo, da nam banka pobere polovico sredstev, kar jih dobimo

iz občinskega razpisa, ki je iz leta v leto manjši. Ko obiskujemo naše člane na domovih, ugotavljamo, da se obiska zelo razveselijo.

Naša članica Milena Jakelj bo decembra dočkala 100 let.

Člani so ponovno razpravljali o odprtem vprašanju vojne škode.

Na koncu smo imeli družabno srečanje ob dobri hrani in pijači in si zaželeli mnogo zdravja in da bi se čim dlje srečevali.

Stanislav Podlogar

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor članov KO DIS Murska Sobota

V petek 15. aprila 2016 smo se člani KO DIS Murska Sobota zbrali na letnem občnem zboru. Ugotovili smo, da je kljub visoki starosti naših članov bila udeležba primerna.

Po pozdravu predsednice je nastopil pevski zbor »Štefan Kovač, sekcija Stari kovači« iz Murske Sobotice. Skupaj smo zapeli pesem »Oh kako je dolga, dolga pot« in nato je zbor zapel še štiri prelepe slovenske narodne pesmi. Bili smo jim hvaležni in veseli njihovega nastopa.

Za neudeležbo na našem zboru se je opravičila predsednica Ivica Žnidaršič.

Dobili pa smo novo članico Terezijo Majerič, katere družina je bila izgnana v drugi kraj v Sloveniji.

Člani smo ugotovili, da bi bilo primer- no povezovati se tudi z drugimi sorodni- mi organizacijami v naši bližini.

Bila je podana kritika, da madžarska država želi sofinancirati nakup naših kmetij na območju Prekmurja, zato naj

naše ministrstvo za kmetijstvo ukrene vse potrebno, da bodo naše osamljene kmetije zaživele in nezaposleni dobili možnost zaposlitve. Prav tako smo bili kritični do samopoveličevanja trpljenja Judov, o trpljenju Slovencev v izgnan- stvu pa je premalo povedanega.

Dogovorili smo se tudi o načinu obeščanja naših članov v primeru raznih shodov, proslav in podobno. Člane smo seznanili o delu naše krovne organizaci- je, posebej še o njenem prizadevanju, da se nam povrne medvojna gmotna škoda.

Lani smo se udeležili slavnostne prireditve ob 70. obletnici vrnitve iz izgnan- stva in begunstva ter zmage nad fašiz- mom. Letos pa bomo organizirali izlet po Prekmurju. Zbrali smo kar veliko prijav, verjetno zato, ker ta izlet za naše člane ne bo preveč zahteven.

*Predsednica KO DIS Murska Sobota
Jožica Maršik*

Zbor članov KO DIS Ptuj

Del udeležencev občnega zbora KO DIS Ptuj (21. aprila 2016).
Govori predsednica KO DIS Marija Gnilšek.

Člani KO DIS Ptuj smo se zbrali 21. aprila 2016 na zboru izgnan- cev. Naš KO šteje 64 članov. Ocenili smo svoje delo v letu 2015 in prvi tretjini leta 2016. Poudarek smo dali 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva ter 25. obletnici usta- novitve Društva izgnancev Slovenije 1941-1945.

Predsednica KO DIS je pozdravila vse udeležence, posebej še predstavi- ka občine in člana IO DIS. Srečanje so pričeli z bogatim kulturnim progra- mom učenci Osnovne šole Ljudski vrt. Nastopili so veseli harmonikarji, pevke, plesalke ter recitatorka.

Za nastopi mladih je stekel program po sprejetem dnevnem redu. Predsedni- ca je seznanila člane o številu udelež- cev na prireditvi v počastitev 70. oblet- nice zmage nad fašizmom in nacizmom ter 70. obletnice vrnitve v domovino.

Proslave ob 70. obletnici zmage in vrnitve v domovino smo se izgnanci in svoji udeležili v polnem avtobusu. Na- daljnje druženje s kosilom smo imeli v Zgornjih Pirničah pri Medvodah.

Za dosedanje prizadevanje za od- pravo krivic se moramo v veliki meri zahvaliti predsednici DIS, Ivici Žnidar- šič, za njeno nenehno aktivnost na tem

področju. Po njeni zaslugi je bil sprejet Zakon o žrtvah vojnega nasilja, s katerim smo dobili pravico do rente, do- datnega zdravstvenega zavarovanja ter priznanja delovne dobe. Dobili smo od- škodnino za psihično in fizično trplje- nje ter za prisilno delo. Ob teh pridob- ljjenih pravicah pa moram poudariti, da je materialna vojna škoda še vedno neporavnana.

Tudi s te jubilejne prireditve in zbo- rovanja smo pozvali Vlado Republike Slovenije, da zahteva od Nemčije porav- navo vsaj dela vojne škode in da v dog- lednem času sprejme zakon o poplačilu gmotne škode upravičencem.

Na občnem zboru smo se seznanili tudi s programom spominskih priredi- tev. Na gradu Rajhenburg bo 7. junija ogled razstave DIS o nasilju nad slo- vanskimi narodi in dan odprtih vrat v zbirnem taborišču za izgon Slovencev. Na ta dan je predviden tudi naš ogled. Spominska prireditve v Mariboru bo 3. junija v meljski kasarni.

Predsednica se je ob koncu zahvalila vsem članom za udeležbo pri aktivnos- tih, ki jih društvo organizira.

*Predsednica KO DIS Ptuj
Marija Gnilšek*

Občni zbor članov KO DIS Boštanj

Udeležba članov DIS na občnem zboru KO DIS Boštanj je bila velika. (Foto: R. A.)

23. aprila 2016 smo se izgnanci in be- gunci, člani Krajevne organizacije Boštanj, v velikem številu udeležili rednega letnega zbora.

Hildo Novšak smo na njeno željo raz- rešili dela tajnice. Novšakova je bila vse od ustanovitve Krajevne organizacije Bo- štanj zelo aktivna in je veliko prispevala

k uspešnosti organizacije. Podeljeno ji je bilo odličje zaslužne članice DIS.

Navzoča je bila Ivica Žnidaršič, ki je go- vorila izgnancem o doseženih pravicah in pomenu delovanja DIS.

*Predsednik KO DIS Boštanj
Lojze Rupar*

Občni zbor OO DIS Novo mesto

Občnega zbora Območne organizacije DIS Novo mesto so se udeležili tudi predstavniki DIS. (Foto: Z. Kaplan)

16. aprila 2016 smo imeli tudi v KO DIS Novo mesto občni zbor. Raz- pravljali smo o delu v preteklem letu in načrtovali delo za leto naprej.

Med drugim bomo ob dnevu odprtih vrat 7. 6. 2016 organizirali izlet v Raj- henburg, kjer si bomo ogledali obnovlje- no zbirno taborišče.

2. 7. 2016 bomo obiskali Bučko, kjer je bila leta 1991 ustanovljena prva Krajev- na organizacija DIS.

Na zboru je bil tudi izražen protest proti stališču Vlade RS, da ne bo spreje- la zakona o gmotni vojni škodi.

Zdenka Kaplan

Del udeležencev na občnem zboru DIS v Novem mestu. (Foto: Z. Kaplan)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

KO DIS Slovenske Konjice-Zreče

Občnega zbora KO DIS v Slovenskih Konjicah se je udeležil tudi mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS.

Člani območne organizacije smo se zbrali na sestanku 28. aprila 2016. Vabilu se je odzval tudi mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS in predsednik DSD.

Zbor smo pričeli z minuto molka v spomin na člane, ki so nas lani za vedno zapustili. Posebne besede zahvale smo namenili našemu dolgoletnemu predsedniku Slavku Burji, ki je svoje delo opravljal vestno mnoga leta.

Zbor so vodili Vilko Premru ter člana Alojzija Fijavž in Ivan Oprešnik.

Poročilo o delu za leto 2015 je podal Marjan Košak, poročilo o blagajniškem poslovanju pa blagajničarka Ana Vrtnjak.

V februarju 2015 smo se v Cekinovem gradu v Ljubljani udeležili odmevne predstavitve knjige Ivice Žnidaršič »Nemčija še ni plačala vojne škode«. Tudi naši člani so vsebino knjige pohvalili.

Udeležili smo se komemoracije v spomin frankolovskih žrtev.

6. junija 2015 smo bili v Hali Tivoli na osrednji prireditvi v počastitev zmage nad fašizmom in nacizmom in 70. obletnice vrnitve v domovino. Prisotnost delegatov iz vzhodnoevropskih držav in Nemčije je dokaz, kakšna so zgodovinska dejstva o fašizmu in nacizmu. Ta niso povsem jasna tistim, ki zdaj radi prirejajo zgodovino po svoji.

Vsako leto se v septembru udeležimo srečanja naših izgnancev s svojci na bližnji turistični kmetiji. Najstarejše člane, ki so bolni, ostareli, doma ali v domovih za starejše, obiskujemo in jim pomagamo, kolikor je mogoče. Pred novim letom smo obiskali in obdarili 12 naših članov na domu ali v domu za starejše.

Na zboru smo izvolili novega predsednika društva, to je postal Marjan Košak, dosednji tajnik društva. Tajnica je postala Alojzija Fijavž, novi član odbora pa je Ivan Oprešnik.

V preteklosti smo podprli Združeno levico tudi zato, ker je mag. Franc Žnidaršič, predsednik stranke DSD, imel velike zasluge, da smo dosegli in obdržali svoje pravice kot žrtve vojnega nasilja. Vlada tudi velike napore, da bi DZ sprejel zakon o plačilu vojne škode s strani Nemčije.

Mag. Franc Žnidaršič je na zboru spregovoril o aktualni problematiki:

- Dosedanje vlade niso zahtevale od nemške vlade povrnitve gmotne škode, ki nam je bila izgnancem povzročena v drugi svetovni vojni.

- Združena levica je prva in edina, ki je postavila zahtevo v parlamentu, da se sprejme zakon o povračilu vojne škode vsem, ki so do tega upravičeni.

- Žalostno je, da se fašizem in nacizem pojavljata v Sloveniji. Sedanja oblast ne reagira odločno.

- Razprodaja državnega premoženja – last nas državljanov – se nadaljuje, s tem pa dolgoročno tudi siromašenje še večjega dela prebivalstva.

Zbor članov je soglasno sprejel poročilo o delu za leto 2015 in program dela za leto 2016.

Predsednik Območne organizacije DIS Slovenske Konjice-Zreče
Marjan Košak

Občni zbor OO DIS Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica

V aprilu smo se zbrali člani OO DIS iz petih občin, Mute, Podvelke, Radelj ob Dravi, Ribnice na Pohorju in Vuzenice, kjer deluje naša območna organizacija, in pregledali delovanje v letu 2015 ter podali smernice delovanja za leto 2016.

Poleg 40 članov OO DIS so bili prisotni tudi gostje: predsednica DIS Ivice Žnidaršič, Anton Podlesnik, član IO DIS, Rudi Kolečnik, podžupan Občine Muta, Franjo Golob, župan Občine Vuzenica in državni svetnik RS, Alan Bukovnik, župan Občine Radlje ob Dravi, in Anita Ambrož, ravnateljica OŠ Muta. Vsi navedeni so tvorno sodelovali v razpravi in v celoti podprli prizadevanje DIS, da Vlada RS sprejme poseben zakon o poplačilu vojne škode in tako dokončno poravnava premoženjsko škodo, ki nam je bila povzročena med drugo svetovno vojno.

S posebno pozornostjo je bil na občnem zboru sprejet prispevek predsednice DIS Ivice Žnidaršič, ki je poudarila dobro delovanje naše območne organizacije in vlogo DIS ob 25. obletnici delovanja. Nanizala je rezultate, dosežene v 25 letih od sprejetja ZŽVN leta 1995, kjer se zrcalijo naše pravice, in navedla še druge napore DIS za našo prepoznavnost doma in v svetu: od urejanja spominskega Muzeja izgnancev v Brestanici na gradu Rajhenburg, do evropskih povezav sorodnih društev in organizacij in vlaganja pobud na Vlado RS za poplačilo vojne škode za uničeno premoženje. Nadalje je še poudarila, da bodo letos potekale območne prireditve in da bo DIS 7. junija 2016 organiziral dan odprtih vrat na gradu Rajhenburg z ogledom razstave DIS o fašističnem in nacističnem

nasilju nad slovanskimi narodi, omenila je tudi informativno konferenco DIS ob 25. obletnici delovanja DIS.

Glede na povedano je občni zbor sprejel sklepe, ki jih je podal predsednik OO DIS, Marijan Špegelj:

1. Sprejmejo in potrdijo se vsa letna poročila za leto 2015.
 2. Sprejme se program dela za leto 2016.
 3. IO DIS ponovno spodbujamo, da stori vse možno, da bi prišlo v DZ RS do obravnave zakona o poplačilu vojne škode.
 4. IO DIS predlagamo, da skuša doseči, da bi prišlo do valorizacije vseživljenjske rente.
 5. IO DIS predlagamo, da sproži pri ustreznih organih RS zahtevo, da se ponovno vnese oziroma vrne v ZŽVN določba za zdraviliško zdravljenje za žrtve vojnega nasilja.
 6. Od Pokrajinskega muzeja Slovenj Gradec in Občine Muta je treba ponovno zahtevati, da bo spominska vitrina izgnancev, postavljena leta 2002 v muzeju na Muti, spet dobila ustrezno mesto.
- Ob zaključku občnega zbora smo počastili jubilejantko, ki je v aprilu praznovala 90. obletnico življenja, Vido Vetej, rojeno Hartl, ki je bila leta 1941 izgnana s starši v Drežnik grad na Hrvaško, in najstarejšega izgnanca našega OO DIS, 92-letnega Karla Žigarta, ki je bil leta 1941 izgnan v Nemčijo, v Frankfurt ob Maini. Obema smo zaželeli veliko lepih dni jesenskega življenja v krogu najbližjih.

Marijan Špegelj,
predsednik
območne organizacije DIS

Od leve proti desni: predsednica DIS Ivice Žnidaršič, predsednik OO DIS Marijan Špegelj, 90-letna jubilejantka Vida Vetej Hartl in najstarejši član OO DIS, Karel Žigart

Zbor članov Območne organizacije DIS Škofja Loka

V petek, 8. aprila 2016, smo imeli člani OO DIS Škofja Loka letni zbor članov v OŠ Ivana Groharja v Podlubniku. Na zboru so bili prisotni: Slava Biček, predsednica KO DIS Jesenice in članica IO DIS, župan Občine Škofja Loka mag. Miha Ješe, predsednik ZZB NOB Škofja Loka Štefan Kalamar in člani društva.

Za kulturni program sta poskrbela učenca Glasbene šole Škofja Loka.

Pred pričetkom zbora je dr. Anton Košir imel krajše predavanje o zdravju starejših.

Predsednik Rudi Zadnik je pričel zbor članov in vse prisotne pozdravil ter pred-

lagal enominutni molk za člane, umrle v letu 2015.

Predsednik društva je podal poročilo o delu naše organizacije in o izvedenem programu v letu 2015. Tega smo v celoti izpolnili. V KO DIS je sedaj vključenih 183 članov. Odbor se je v preteklem letu sestel na štirih sejah, na katerih je obravnaval program dela, udeležbo na srečanjih izgnancev tako na občinski, regijski in državni ravni, izvedel priprave na zbor članov in izvajal naloge v skladu s sprejetim programom dela.

Predsednik je poudaril, da se trudimo za povezanost naših članov, da jih obiskujemo na domu, ob okroglih obletnicah

rojstnega dne jim pošiljamo čestitke, udeležili smo se 15. srečanja izgnancev Gorenjske v Goričanah, prav tako kongresa izgnancev v Ljubljani in izvedli izlet v Zgornjesavsko dolino.

Slava Biček, članica IO DIS, je pohvalila naše delo in spregovorila o delu DIS Ljubljana, o prizadevanjih predsednice Ivice Žnidaršič za povrnitev materialne škode izgnancem ter o uspešno izvedenem kongresu izgnancev v Ljubljani ob 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva.

Župan Občine Škofja Loka in predsednik ZZB NOB sta nam zaželela tudi za naprej uspešno delo in dobro sodelovanje in obljubila pomoč pri našem delovanju.

Nato so sledile volitve predsednika in organov DIS OO. Za predsednika OO DIS

Škofja Loka je bil izvoljen Rudi Zadnik, za člane Območnega odbora DIS Škofja Loka pa Jožica Kovič, Breda Pleško, Vinko Markelj, Dominik Lotrič, Julija Jenko in Minka Markelj. Za člane nadzornega odbora: predsednik Anton Pintar, člana Janez Tancek in Anica Pintar.

Na zboru članov smo sprejeli program dela in finančni plan za leto 2016 s poudarkom na počastitvi 25. obletnice ustanovitve DIS, udeležbi na 16. srečanju izgnancev Gorenjske in izvedbi vsakoletnega izleta za člane.

Prizadevali si bomo za pridobitev novih članov in nadaljevanje zbiranja gradiva za naš zbornik Naši spomini 2.

Rudi Zadnik, predsednik OO DIS

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Člani KO DIS Globoko-Pišece v Ljubljani

Na dan izgnancev smo prišli v Ljubljano.

Šestega junija 2016 smo se odpeljali z avtobusom v našo prestolnico Ljubljano, kjer se nam je pridružila turistična vodnica in nas najprej seznanila z manj znanim življenjem našega velikega poeta Franceta Prešerna. Pot smo nato nadaljevali preko Tromostovja do Robbovega vodnjaka in spomenika Valentina Vodnika. Obiskali smo cerkev sv. Nikolaja in si ogledali njeno čudovito notranjost. Le nekaj korakov naprej smo prišli do vznožja Ljubljanskega gradu, na katerega nas je popeljala vzpenjača.

Naj dodam, da se v DIS Globoko-Pišece povezujemo s sosednjimi KO DIS. Tokrat so se nam na izletu pridružili člani DIS Artiče in Kapele.

Naslednji dan, 7. junija, je bil dan odprtih vrat v zbirnem taborišču Rajhenburg in ogled obnovljenih objektov, ki so se ga udeležili tudi nekateri izmed tistih izgnancev, ki so bili prejšnji dan na izletu.

Jože Bračun,
KO DIS Globoko-Pišece

Občni zbor KO DIS Kranj

Na občni zbor KO DIS Kranj 10. 6. 2016

V Kranju so 10. junija 2016 organizirali občni zbor članov KO DIS Kranj. Ker je Marija Škofic, ki je bila predsednica KO DIS Kranj od 13. 12. 2000, umrla, so imeli na zboru tudi volitve predsednika in novi predsednik KO DIS Kranj je postal **Iztok Škofic**. V izbor je bila izvoljena tudi **Marija Gantar**, ki bo v pomoč blagajničarki **Matildi Metelko**.

Poročilo o delu je podal Izток Škofic, v razpravi pa so sodelovali Ivica Žnidaršič,

predsednica DIS, Boštjan Trilar, župan Občine Kranj, Rudi Zadnik, predsednik KO DIS Škofja Loka, in Alojz Žabkar, predsednik KO DIS Trzin.

Udeleženci so si na koncu zbora ogledali kratki film o dnevu odprtih vrat v taborišču v Brestanici 7. junija in bili pozvani na prireditev gorenjskih izgnancev, ki bo 3. julija 2016 v Gozd-Martuljku.

I. Š.

Obvestilo

O območnih prireditvah ob 25. obletnici delovanja DIS, ki sta bili v soboto, 2. julija 2016 na Bučki, in v nedeljo, 3. julija 2016, v Rutah Gozd-Martuljku, bomo poročali v naslednji številki Vestnika DIS.

Letni zbor KO DIS Celje

Dne 29. 4. 2016 smo se zbrali na letnem zboru KO DIS Celje v še kar lepem številu.

Predsednica KO DIS Celje Tatjana Maslo je pozdravila vse navzoče, posebej še predsednico DIS Ivico Žnidaršič. Ivica Žnidaršič je v svojem govoru poudarila prizadevanja DIS za poplačilo vojne škode, katera še ni, vsaj delno, izplačana slovenskim izgnancem. Društvo se mora

stalno boriti za ohranitev že pridobljenih pravic. To bomo zmogli le čim bolj enotni. Da bi trpljenje izgnancev ne šlo v pozabo, je potrebno vključevanje čim več mladih.

Dogovorili smo se, da obiščemo razstavo DIS na gradu Rajhenburg o nasilju nad slovanskimi narodi med drugo svetovno vojno.

Leon Bratina

Občni zbor KO DIS Celje (29. 4. 2016)

Občni zbor KO DIS Slovenska Bistrica

Dne 7. maja 2016 smo člani KO DIS Slovenska Bistrica imeli občni zbor, v prostorih Doma upokoencev Slovenska Bistrica. Zbralo se je več kot pol članov. Za otvoritev so nam zapele pevke Centra za starejše pesem Metulj in še venček domačih. Ker je predsednik Tone Žmavcar v septembru zbolel, je prisotne pozdravila nova predsednica. Zbora sta se udeležila tudi predsednik ZB Slovenska Bistrica **Franc Bera** in predstavnik DIS **Marjan Košak**. Po izvolitvi predsedstva je poročilo o delu v preteklem letu podala tajnica **Malka Veler**, poročilo o poslovanju blagajne pa nova blagajničarka **Danica Unterlehner**. Z razpoložljivimi sredstvi se je dobro gospodarilo. Članarina je pobrana, Občina Slovenska Bistrica pa nam je tudi to leto dala dotacijo. Poročili sta bili soglasno sprejeti. Potrjeni sta bili nova predsednica in blagajničarka.

Sprejet je bil tudi sklep, da se ustanovitelju in dolgoletnemu predsedniku **Tonetu Žmavcarju** dodeli častno članstvo v KO DIS Slovenska Bistrica.

Poročilo o programu dela v prihodnjem letu je podala predsednica. Ker se vedno manj naših članov lahko udeležuje raznih slovesnosti in odkritij obeležij, smo sklenili, da se bomo povezali s KO DIS Slovenske Konjice in z ZB Slovenska Bistrica.

Člane bomo sproti seznanjali o delu Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in o prizadevanju le-tega za ohranitev naših pravic in možnosti povrnitve vojne škode naših članov.

Občnemu zboru je sledilo prijetno druženje.

Dužanka Uran,
predsednica KO DIS
Slovenska Bistrica

Občni zbor KO DIS Cerklje ob Krki

Občni zbor KO DIS Cerklje ob Krki je bil 28. maja 2016.

Predsednica KO DIS Cerklje ob Krki Slavica Prah je sklicala sestanek članov DIS 28. maja 2016. Na zboru so poročali o delu KO DIS in Društva izgnancev Slovenije ter sprejeli program dela za prihodnje. Posebno skrb namenljajo starejšim in pomoči potrebnim ter z njimi ohranjajo stike, da se ne čutijo osamljeni.

Prisotne so pozdravili Emilija Držanič, članica IO DIS, in Anka Tominšek, predstavnica Zveze upokoencev Slovenije.

Navzoči so bili seznanjeni, da je DIS-u uspelo ohraniti pravico do brezplačnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je bila drugim ukinjena.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Izgnanci si vseskozi prizadevajo za svoje pravice

Stanko Kajba, podpredsednik KO DIS Polje ob Sotli, bere referat na občnem zboru.

Skupna organiziranost izgnancev in njihovih svojcev je zelo pomembna, če si ti želijo, da bi jim ostale priznane vse pravice žrtev vojnega nasilja. Temu sledijo tudi v Krajevni organizaciji DIS Polje-Buče, ki je svoje delo in prizadevanja predstavila na minulem občnem zboru.

Zbrane na občnem zboru je prvi nagovoril podpredsednik **Stanko Kajba** in opravičil predsednika Ivana Babiča. Ta je le nekaj dni pred občnim zborom doživel nesrečo in je ležal v bolnišnici. Zbrani so mu zaželeli čim hitrejše okrevanje. Podpredsednik Kajba je predstavil dejavnosti lanskega leta. Udeleževali so se občnih zborov in prireditve sosednjih organizacij v okviru krovne organizacije, ki jo vodi Ivica Žnidaršič. Udeležili so se pohoda ob italijansko-nemški meji od Telč do Bučke in proslave ob spominskem pohodu v Kozjem. 6. junija so v Ljubljani proslavili 70-letnico vrnitve izgnancev. Vedno se poklonijo tudi umrlim članom, ob koncu leta pa obiščejo bolne in onemogle člane. Omenil je še, da se je predsednik Ivan Babič udeleževal sestankov kot član IO DIS in vestno poročal o vsem, kar se dogaja v krovni organizaciji. Še vedno prednostna naloga je pridobivanje novih članov, ki so ključnega pomena za obstoj društva. V letošnjem letu čaka izgnance še en pomemben dogodek. To je dan odprtih vrat v zbirnem taborišču in ogled razstave DIS o nasilju nad slovanskimi narodi.

Zdenka Ivačič

Občni zbor KO DIS Šentjur pod Kumom

Vnedeljo, 5. junija, smo se zbrali člani KO DIS Šentjur pod Kumom. Udeležba je bila velika. Občnega zbora so se udeležili Alojz Rupar, podpredsednik DIS, Roman Savšek, predsednik KS Podkum, Rajka Bajda, predsednica RK Podkum, predsedniki sosednjih KO DIS iz Radeč, Dol pri Litiji, Polšnika in Litije.

Ana Brinjevec, predsednica KO DIS Šentjur pod Kumom, je najprej pozdravila povabljenе goste in vse prisotne. V kratkem kulturnem programu so nastopili Podkumski pevci in pravnikinja Kaja Brinjevec z recitacijo.

Predstavljeno je bilo delo v preteklem letu; obiskovali smo bolne in ostarele člane ter jubilate, pobrali članarino in prispevek za Vestnik. Predsednica je zainteresiranim izpolnila anketne liste za gmotno vojno škodo. Vsi naši člani imajo dokumente o popisu gmotne vojne škode. Udeležili smo se tudi prireditve ob 70-letnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva,

Nato je zbrane izgnance nagovorila županja Občine Kozje, Milenca Krajnc, in jih pozdravila tudi v imenu župana Podčetrčka, Petra Misje. Dejala je, da mlajše generacije sicer niso neposredno povezane z vojnimi in povojnimi dogodki, so pa seznanjene s temi grozodejstvi iz pisnih virov in iz pripovedovanja staršev in starih staršev. »Ne znam si predstavljati, kako je, kadar je poteptan osnovni človekov pones, in ne znam si predstavljati, kako je, ko moraš zapustiti svoj dom, svoja polja in vse tisto, kar imaš rad, ter oditi v tuji svet ob zavedanju, da se morda nikoli več ne vrneš,« je dejala županja Krajncova in nadaljevala, da so zbrani imeli srečo, ker so se vrnili. Dodala pa je še, da se moramo iz zgodovine tudi učiti.

V nadaljevanju je izgnance nagovorila še Ivica Žnidaršič, ki je postavila v ospredje 25-letnico obstoja Društva izgnancev Slovenije in opisala vse, kar jim je v teh 25 letih na društvu uspelo narediti in kaj vse so za izgnance izbrorili. Čestitke za delo v društvu in posebej predsednici je v imenu krajevnih skupnosti in vseh organizacij, ki v njej delujejo, izrekel Boštjan Hostnik in dejal, da želi, da bi jim uspelo doseči še izplačilo gmotne škode. Spregovorila sta še Rok Kržan, predsednik KO DIS z Bizeljskega, in Franc Plahuta, ki je orisal spomine svojih staršev iz izgnanstva.

Ana Brinjevec,
predsednica KO DIS

Izlet v Hrvatsko Zagorje

Kip krapinskega pračloveka

Člani KO DIS Brestanica smo se 9. junija 2016 odpravili na izlet v Hrvatsko Zagorje. Z avtobusnim prevoznikom MirtTours smo se odpeljali čez mejni prehod Bistrica ob Sotli proti Tuhelju. V Tuheljskih toplicah smo imeli krajši postanek za jutranjo kavico. Nato smo se odpravili proti Krapini. Ogledali smo si arheološki park s skulpturami

predjamskega človeka in muzej krapinskih neandertalcev. Na poti proti domu smo se ustavili na turistični kmetiji Bratuša v Črešnjevcu. Tam smo imeli pokušino vin in kosilo. Na terasi kmetije smo obnavljali vtise z izleta.

Predsednik KO DIS Brestanica
Jožef Vajdič

Brežiški izgnanci v Brestanici

Del članov DIS iz Brežic, ki so si ogledali na gradu novo razstavo DIS o nasilju nad slovanskimi narodi med drugo svetovno vojno.

Lepo število članov DIS se je udeležilo odprtih vrat v največjem zbirnem taborišču za izgon Slovencev v Brestanici. Tega dne smo tudi počastili 25-letnico delovanja DIS in sploh dan slovenskih izgnancev, ki je 7. junija.

Na gradu Rajhenburg smo si najprej ogledali zanimivo predstavitev izгона na Spodnjem Štajerskem, nato pa razstavo DIS o nasilju nad slovanskimi narodi in nasilju nad Slovenci v Avstriji in Italiji.

V hlevih in konjušnicah, kjer je bil med vojno zbirni center izgnancev, pa je tokrat potekalo srečanje in druženje članov DIS. Udeleženci tega dogodka so prišli iz številnih krajev. Kako je potekala obnova teh objektov, je v izdani brošuri temeljito opisala predsednica DIS Ivica Žnidaršič. V svojem nagovoru je poudarila, da ne smemo dovoliti, da bi utonilo v pozabo

vse, kar so izgnanci in begunci doživeli pod vojnim terorjem. Žal pa se danes dogaja, da bi radi nekateri izkrivljali resnico. Ravno zato je delovanje DIS potrebno in nujno, a ne samo pri nas, ampak tudi v mednarodnem merilu.

Srečanja so se udeležili tudi tuji gostje in predstavniki društev (iz Avstrije, Poljske Slovaške, Ukrajine), ki so zbranim namenili nekaj spodbudnih besed. Predvsem pa so poudarili prizadevno delo predsednice Žnidaršičeve, saj je njeno delo v okviru organizacije DIS zelo priznано in spoštovano v mednarodnem odboru izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma. Za svoje prizadevno delo in izdajanje številnih knjig in publikacij je prejela že veliko priznanj.

Vida Petelinc

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Letna konferenca mariborskih organizacij DIS

Udeleženci letne konference DIS Maribor 18. 5. 2016

V maju so se na skupni letni konferenci zbrale vse tri mariborske organizacije DIS 1941–1945, in sicer KO Maribor Tabor, Pobrežje-Tezno in Rotovž-Pesnica. Od povabljenih gostov so se občnega zbora udeležili: predsednica DIS

Ivica Žnidaršič, ki so jo navzoči prisrčno pozdravili, Drago Šorgo, član IO ZB NOB Maribor, in mag. Franci Pivec, predsednik Kulturnih organizacij Maribor ter slavnostni govornik na prireditvi ob dnevu izgnancev, ter številni drugi gostje.

V skupnem poročilu o opravljenem delu v preteklem obdobju je Majda Cvetanovski poudarila glavne aktivnosti po programu dela, in sicer: udeležbo na prireditvah v počastitev 70. obletnice zmag nad fašizmom in nacizmom in 70. obletnice srečne vrnitve iz izgnanstva in begunstva, predvsem pa udeležbo na osrednji prireditvi izgnancev v Hali Tivoli v Ljubljani. Množična udeležba domačih in tujih gostov, predvsem pa več kot štiri tisoč izgnancev, beguncev, zapornikov, ukradenih otrok taboriščnikov in drugih žrtev vojnega nasilja je dala temu dogodku značaj kongresa. Poudarila je sprotno informiranje članstva o delu celotne organizacije, skrb za starejše in bolne člane, pošiljanje rojstnodnevnih čestitk jubilarom, obiske pri najstarejših, vsi člani so bili deležni božično-novoletnih čestitk. Iz povratnih pisnih ali ustnih zahval vemo in smo ob tem veseli, da jim s tem polepšamo dan.

Veliko pozornost smo namenili izpolnjevanju ankete o gmotni vojni škodi, mnogim so jo pomagali tudi izpolniti ali jih usmerjati, kje lahko dobijo popise vojne škode. Ob tem je poudarila, da moramo vztrajati pri zahtevi, da se sprejme zakon o poplačilu gmotne vojne

škode in da se od Nemčije izterja plačilo vojne škode. Nobena vlada doslej se ni resneje lotila reševanja tega problema, saj se vlade menjajo v štirih letih ali še prej in vsaka misli, da prejšnji zakoni in rešitve niso dobri, a same ne predlagajo kaj boljšega. Zavedamo se, da razmere niso ugodne, vendar pa pričakujemo, da se bo medresorska komisija lotila te naloge in pripravila ta zadnji podzakon iz zakona o žrtvah vojnega nasilja. Več in natančneje o reševanju te problematike je v svoji obširni razpravi poročala predsednica društva Ivica Žnidaršič, ki je tudi orisala 25-letno uspešno delovanje društva in navedla pridobljene pravice, ki jih je treba varovati. Govorila je o uspešni mednarodni dejavnosti, predvsem pa o stalni nalogi društva za ohranjanje in negovanje zgodovinskega spomina na strahote druge svetovne vojne.

Po razpravi je bil sprejet obširen program dela za naslednje obdobje z obvezo, da se ga izpolni, pa čeprav se starostna struktura članstva hitro povečuje.

Vsem umrlim članicam in članom je bil posvečen trenutek molka v spomin.

Majda Cvetanovski

Letni zbor KO DIS Čatež ob Savi

V prostorih KS Čatež ob Savi smo imeli 21. maja 2016 občni zbor, katerega se je udeležilo 85 članov. Kljub velikim obveznostim se je zbora udeležila tudi Ivica Žnidaršič, predsednica DIS. Njene udeležbe so bili prisotni posebej veseli. Zbora so se udeležili tudi predstavniki KO DIS v Občini Brežica in območnega KO Zagreb.

Po končanem kulturnem programu, namenjenem 25. obletnici ustanovitve DIS 1941–1945, je predsednica Jožica Stezinar pozdravila prisotne ter se zahvalila izvajalcem programa in prisotnim za tako številčno udeležbo.

Po temeljitem poročilu o opravljenem delu v preteklem enoletnem obdobju so prisotni ocenili, da je bilo dobro opravljeno, saj je bila zajeta vsa aktivnost našega dela, posebej prizadevanje za pomoč ostarelim in bolnim članom KO DIS.

Predsednica Ivica Žnidaršič se je zahvalila za udeležbo na lanskeletni prireditvi ob 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva, ki je bila 6. junija 2015 v Hali Tivoli. Navzoče je temeljito seznanila s prizadevanjem DIS za poplačilo vojne škode in povedala da, je predlog novega zakona že v pripravi.

Naša dolžnost je, da se predsednici Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Ivici Žnidaršič zahvalimo za njeno dolgoletno požrtvovalno delo. S svojo vztrajnostjo je po mnogih letih izgnancem in drugim žrtvam vojnega nasilja uspela izboriti pomembne pravice. Zavedati se moramo, da je bil mnogim med nami na ta način zagotovljen boljši materialni položaj.

S. Ž.

Občni zbor KO DIS Čatež ob Savi. (Foto: S. Župančič)

Na ogled obnovljenega taborišča za izgon Slovencev v Brestanici je na dan odprtih vrat 7. junija prišlo veliko članov DIS. (Foto: Vida Petelinc)

Predsednik Ukrajinske zveze žrtev fašizma Markiin Demidov je ob 25. obletnici delovanja DIS Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in predsednici DIS podelil odličje ukrajinske zveze (7. junij 2016). (Foto: Boris Moškon)

. Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti .

Pepca Grahek je dopolnila 90 let

90. rojstni dan Pepce – Jožice Grahek 2. aprila 2016, članice KO DIS Artiče

Na občnem zboru KO DIS Artiče, bil je 2. 4. 2016, je bila prisotna Jožica Grahek, na svoj 90. rojstni dan. Rodila se je v Dečnem selu pri Artičah. Imela je še sestro in dva brata. Vojna vihra je leta 1941 prisilno izgnala družino Grahek v Šlezijo. V Nemčiji so jih selili po raznih taboriščih. Tam sta hudo zbolela oče in brat in zaradi posledic kmalu umrla. Pepca pa je morala opravljati razna težka dela. Septembra 1945 so se vrnili na uničeno kmetijo. Pepca je ostala doma in se preživljala s kmetovanjem. Kljub velikemu delu se je

aktivno vključila in delala v raznih društvih. Prejema glasilo DIS-a Vestnik, ki ga temeljito prebere.

Za njen jubilej smo ji čestitali predsednik KO DIS Artiče Karl Levak, predsednik KS Artiče Anton Gajšek, predsednica RK KO Artiče Zofka Godec, Tonica Krožel, Jožica Kožar in predsednica Aktivna kmečkih žena Artiče Anica Levak.

*Predsednik KO DIS Artiče
Karl Levak*

Obisk pri jubilarjih v domu starejših občanov

Na obisku v domu starejših občanov v Jarenini

90. obletnico rojstva je praznoval član KO DIS Maribor Rotovž Pesnica in nekdanji predsednik **Marijan Stenovec**, zato smo ga obiskali v domu starejših občanov Idila v Vukovskem Dolu v Jarenini.

Leta 1941 je bil z očetom in materjo, star 15 let, iz Meljske kasarne izgnan v Srbijo. Tam je obiskoval šolo, se priključil NOB in postal partizan. Boril se je tudi na sremski fronti. Leta 1945 so se srečno vrnili v porušen in požgan Maribor, kakršen je bil tudi njihov dom. Ostalo jim je le tisto, kar so imeli na sebi.

Poleg opravljanja delovnih obveznosti v službi je deloval pri ZB, sindikatu in v samoupravnih interesnih skupnostih. Po vojni je dobil naziv rezervnega majorja.

V domu sta tudi dve naši članici, sestre, **Franciška Bukovnik** iz Pernice, stara 92 let, in **Kristina Senekovič** iz Pernice, stara 89 let.

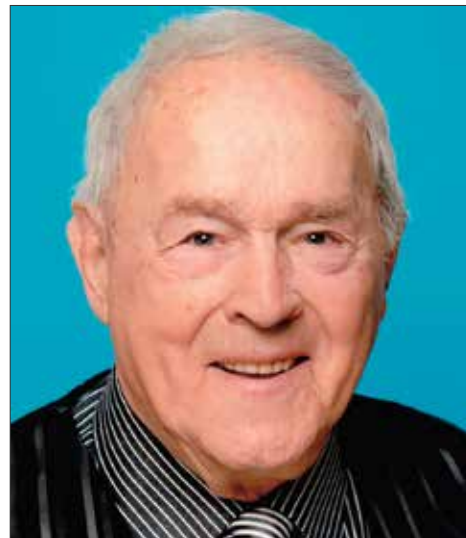
Izgnana je bila vsa njuna 9-članska družina iz Pernice leta 1941. Odpeljali so jih iz Meljske kasarne v Srbijo.

V domu je še četrt članica našega društva, **Metka Lešnik** iz Maribora, stara 88 let.

Tudi njena petčlanska družina je bila cela izgnana. Iz Meljske kasarne so jih odpeljali s transportom v Srbijo. Po vrnitvi iz izgnanstva leta 1945 je poleg službe delovala v družbeno-političnih organizacijah.

Jolanda Želj Erhard

Alojz Vidic praznoval 90 let

Alojz Vidic

Predsednik KO DIS Srednja Dobrava je 24. junija 2016 praznoval visok jubilej, 90-letnico rojstva.

Z družino je bil 11. 10. 1941 izgnan v gestapovske zapore v Begunje na Gorenjskem. Po štirih mesecih je bila družina premeščena v Šentvid, potem v Goričane pri Medvodah. Aprila 1942 so bili odpeljani v nemška taborišča Burg Wernfels, Poxau in Dingolfing na prisilno delo.

Družina se je vrnila domov 25. 7. 1945, brez dveh bratov in očeta, kar je bil velik udarec za svojce.

Od ustanovitve KO DIS leta 1992 je njegov predsednik, in ga vodi še danes.

Obilo zdravja in dobrega počutja mu želimo.

KO DIS Srednja Dobrava

Franc Jordan – 93 let

Franc Jordan je bil rojen 21. 3. 1923 v Koprivniku pri Kostanjevici na Krki.

Izgnan je bil v aprilu leta 1942 v Nemčijo, kjer je bil razporejen na prisilno delo. Sreča v nesreči je bila, da je bil izpuščen pek, v kraju, v katerem so ga nastanili, pa je lokalni pek potreboval pomočnika. Tam je preživel slaba tri leta. Ko se je vojna bližala koncu, so ga prisilno mobilizirali v nemško vojsko. Ob koncu vojne so ga zajeli Američani in ga poslali v taborišče za vojne ujetnike v Marseillu v Franciji.

V rodni Koprivnik se je vrnil avgusta 1945 izčrpan, podhranjen in bolan. Domačija je bila požgana, družina pa razseljena.

Mojemu očetu pa je kljub grenki izkušnji izgnanstva in vojne uspelo ohraniti pozitiven pogled na življenje.

Franc Jordan

Mateja Bobnar

Anica Gorenc – 90-letnica

Anica Gorenc, rojena Prah, 23. 7. 1925 v Jelšah pri Krškem. V novembru leta 1941 je bila izgnana z družino v mesto Meissen v Nemčiji. Tam so bili štiri mesece, nato pa so jih preselili v Liechtenstein. Kasneje so bili še petkrat preseljeni. Povsod so bili razdeljeni na razna dela. V juniju leta 1945 se je vsa družina po nekajtedenski vožnji z vlakom vrnila domov. Čez štiri leta se je preselila v Novo mesto, kjer sta si z možem ustvarila družino.

Anica Gorenc

90. rojstni dan Marije Videmšek, Cajhnove Milke iz Doba

Članica KO DIS Domžale Marija Videmšek, vsi jo poznamo kot Cajhnovo Milko, je 25. maja praznovala 90. rojstni dan. Ob številnih sorodnikih je bilo tudi veliko prijateljev in znancev ter predstavnikov društev, ki so čili, vedno nasmejani mami Milki želeli seči v roko in ji voščiti vse najboljše ob njenem prazniku. Najbolj veselo je bilo prav na njen rojstni dan, ko so jo obiskali domači: štirje otroci, sin Andrej s ženo Cvetko gospodari na domačiji, in tri hčerke z družinami, v katerih naštejemo kar 12 vnukov in 22 pravnukov, najmlajši prapravnuk Žan pa je ravno devet desetletij mlajši od praprababice.

Jubilantko sta obiskala tudi Toni Dragar, župan, in mag. Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale, vse dobro na življenjski poti pa smo ji zaželeli tudi člani KO DIS Domžale.

Marija Videmšek, Cajhnova Milka

V. Vojska

. Jubileji . Jubileji . Spomini. Pesmi .

Jubilej Ivana Tolarja – 90 let

V Trbovljah smo praznovali. Ivan Tolar, predsednik KO DIS ter skupaj s pokojno Ljudmilo Julijano Tolar eden od ustanoviteljev Društva izgnancev Slovenije in Krajevne organizacije Trbovlje, je obhajal devetdeseti rojstni dan. Precej znano je, da mu je delo izpolnjevalo življenje. Že četrto stoletje je namreč med aktivnejšimi člani DIS. Odlično opravlja funkcijo predsednika krajevne organizacije v Trbovljah. V soboto, 14. maja, smo se mu pridružili na proslavi častitljive obletnice. Praznovanja so se udeležili skoraj vsi povabljeni. Prišla je tudi trboveljska županja, gospa Jasna Gabrič. Ivanove slike iz mladosti in zrelih let so povedale prav neverjetno zgodbo o aktivnem, a lepem življenju. Pogovori so se izmenjevali s pesmimi in gostje so se zavrteli ob domači glasbi.

Še enkrat mu želimo vse najboljše in prek Vestnika DIS kličemo: »Še na mnogo let!«

Marijana Fabjan

Obiskali smo slavljenki iz KO DIS Šentjur pod Kumom

Ljudmila Odlazek

Marija Kavšek

Obiskali smo Ljudmilo Odlazek, rojeno 26. 1. 1921, in Marijo Kavšek, rojeno 30. 5. 1921. Obe živita na svojem domu s svojimi domačimi, kjer za obe lepo skrbijo. Zdravje jima ne služi preveč dobro, imata pa obe dober spomin.

Za njunih častitljivih 95 let smo ju obiskali predsednik KO Roman Savšek, predsednica RK Rajka Bajda in predsednica KO DIS Ana Brinjevec. Ob slovesu smo jima zaželeli zdravja in dobrega počutja med njunimi najdražjimi.

Otroci smo rešili mamo

Lep pozdrav vsem pohodnicam in pohodnikom! Za vami je že kar naporen del poti, pred vami je še dolga pot do Telč, pa vendar mi dovolite, da vam opišem najhujši dan, ki ga nosim v spominu – 22. oktober 1943.

Bili so dnevi, ko je nemška vojska začela ofenzivo »Oblak se je utrgal«. Več dni so Nemci iz bunkerjev obstreljevali Krmelj. V noči z 21. na 22. oktober so z zažigalnimi naboji zažgali Papežovo gospodarsko poslopje, mlin in žago. Oblak dima in ognjeni zublji so zajeli Krmelj. Vsa družina Papež je bila v partizanih.

Zjutraj 22. oktobra je zamaskirana nemška soldateska vdrla v Krmelj. Z naperjenimi brzostrelkami so nas izgnali iz toplih domov. Nismo se smeli v mrzlem jesenskem dnevu primerno obleči ali kar koli vzeti s seboj. Brat je imel le en čevlji na nogi. Mama je v zadnjem hipu potegnila z okna (služila je za zatemnitev) odejo. Iz sosednje hiše so prignali mlado mamičo Lenčko v jutranji halji s štirinajst dni starim sinčkom v naročju, z druge strani se je nanjo opirala njena mama s prestreljenimi nogami. Groza! Na travniku pod Mirtovo hišo smo stisnjeni drug poleg drugega s strahom poslušali grobo nemško zasliševanje odraslih. 13 mladih mož, očetov, so obdržali v Hinjcah, nas otroke, matere in starejše ljudi pa so odgnali v sosednjo vas Brezje. Pod kozolcem na bodeči slami smo zastraženi trepetali, kaj bo z nami. Iz Hinjc so se zaslišali strelji, pod strelji so ugasnila življenja trinajstih zavednih Slovencev. Prišel je Nemec, poklical našo mamo. Še bolj smo se je oklenili. Dva Nemca sta nas odgnala nazaj v Hinjce. Med potjo smo na travniku videli živino in ob drevo privezanega našega lepega konja Dančija. Rezgetal je, mi pa ga nismo smeli pobožati. Nemca, ki nas je privedel do zasliševalne mize, je zasliševalec nadrl, zakaj je z mamo privedel tudi nas otroke. Ločili so nas od mame. Na brežini pod drevesom smo jokali in poslušali, kako Nemec kriči na mamo. Najbolj je jokal brat Fonzi. Pri mizi sta bila tudi dva ovađuha, ki sta prevajala. Obtoževali so jo, da je partizanska kurirka. Spraše-

vali so jo, kje je naš oče (kako dobro so bili obveščeni). Končno je po nas prišel nemški oficir z besedama Schöne Kinder – lepi otroci in nas odpeljal k mami. Pogosto je rekla, da smo jo mi otroci rešili, da ni bila štirinajsta žrtev zločina. Odgnali so nas nazaj v Brezje. Do mraka smo lačni, prezebli in zastraženi bili pod kozolcem, nato so nas močno oboroženi Nemci gnali po Mirenski dolini do Šmarja pri Sevnici (15 km), kjer so nas strpali v Winklerjeve hleve. Pot je bila zelo napor na. Utrujeni otroci, 63 nas je bilo, 7 v starosti do enega leta. Pri nošenju otrok so se odrasli izmenjevali. Stara sem bila pet let in pol. Ko nisem zmogla več hoditi, me je nosila mama, nekaj časa postajenačelnik Pleničar. To je najbolj boleči spomin mojega ukradenega otroštva v času druge svetovne vojne. Bilo je še veliko dni, ki sem jih preživela v strahu pod okupatorji.

Ob kolonah beguncev z lačnimi in premraženimi otroki ob naši meji lansko leto sem bila žalostna in hkrati ogorčena, da se ponavljajo grozote, ko gre neusmiljeni kapital preko človeških trupel.

Zgrozim se tudi ob branju in poslušanju medijev, da v Evropi nastajajo nacistične skupine, ki poveljujejo Hitlerja in se kiti-jo s simboli nacizma.

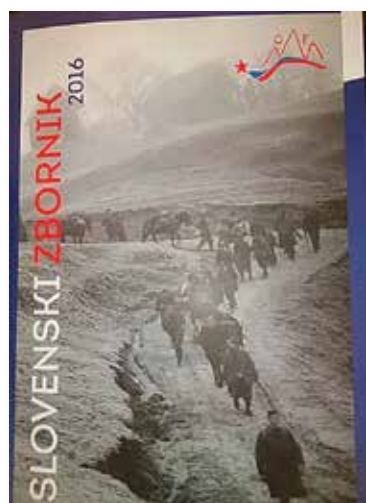
Rada bi se zahvalila učencem, pedagoškimi delavcem in ravnateljici OŠ Krmelj (njen ded je bil tudi žrtev v Hinjcah) za lepo izvajane nastope na letnih srečanjih izgnancev in beguncev v Krmelju.

Ne razumem pa naših politikov, da se do sedaj še nobena vlada ni zavzela, da bi Nemčija Sloveniji poplačala vojno odškodnino. Požrtvovalna spoštovana predsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič je z verodostojnimi dokumenti opozarjala vse vlade in parlament na dolg, a se še nobena ni odzvala na opozorila. (Samo medklíč: Vem, da so protokoli ob obiskih državnikov, pa vendar, kanclerka Merklova je Slovenijo obiskala že trikrat. Smo še vedno po Cankarju hlapci?)

Želim vam prijetno pot do Telč, brez poškodb in ožuljenih nog!

Avguština Lah, roj. Štangl

SLOVENSKI ZBORNİK

Ob 75. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda je Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije izdala Slovenski zbornik 2016.

Zbornik je uredil **Janez Stanovnik**, tehnična urednica pa je bila dr. Nevenka Troha.

Založnik zbornika je bila Ustanova Franca Rozmana – Staneta.

Za zbornik je prispevke napisalo 59 avtorjev, med njimi tudi **Ivica Žnidaršič**. Njen sestavek o izgonu Slovencev med drugo svetovno vojno je objavljen na straneh od 109 do 113.

Priporočamo branje tega zbornika.

Uredništvo

Cula

V temni noči je komanda pala:
kar vzamem s sabo, le cula je mala.

Kako naj v culo prešibko, premalo,
pospravim vse, kar življenje je dalo?

Pa saj nista pomembna ne miza, ne stol,
bolj bom pogrešal domači kruh in sol.

Pa ko bi v culo lahko še skočila
vrt in pa travnik, ta zemljica mila.

Na pot grem brez vsega, ne vem kod, ne kam,
kam zdaj me pošilja, v tuj kraj neznan?

Kako le brez tebe tam bom živel?
Nič več veselja, ne bom nič več pel.

Utihnili kmalu bo vsaka beseda.
Vem, tam čakata me le trpljenje in beda.

O, cula ti mala, kako naj zdaj vem,
če vidim še kdaj dom, če vrnem se k njem?

Alenka Laznik

IZVRŠNI
ODBOR
DRUŠTVA
IZGNANCEV
SLOVENIJE
1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Albin Pražnikar, Izlake
Alojz Rupar, Boštanj

Člani:
Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Tatjana Frajle - Maslo, Celje
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Rok Kržan, Bizeljsko
Ana Pirc, Leskovec pri Krškem
Martin Podlesnik, Ljubljana
Stanislava Račič, Ljubljana
Marijan Špegelj, Muta
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Veronika Kljun, Kočevje - predsednica
Karel Levak, Artiče
Jolanda Želj Erhard, Maribor

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Olga Kamenov, Ljubljana
Jože Kveder, Domžale
Jožef Pograjec, Polšnik
Terezija Repovž, Šentjanž

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Alenka Lokar Blatnik

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:
SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Artiče Ivan FUKS	09. 09. 1943	23. 05. 2016
KO DIS Bistrica ob Sotli Ivan BABIČ Neža HUDINA Martin KOVAČIČ Marija KUNST Terezija LJUBEK Jožefa MARTINČIČ Alojzija MIHELIN Antonija MOŠET Marija RESNIK Ivan SINKOVIČ Marija VALENČAK Anton ZORENČ	1927 1934 1930 1936 1927 1924 1924 1925 1931 1933 1930 1939	2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015
KO DIS Bizeljsko Marija STERMECKI	23. 03. 1933	02. 04. 2016
KO DIS Bled Alojzij BIZJAK Ljudmila GUZELJ	20. 06. 1927 11. 09. 1922	10. 06. 2016 09. 06. 2016
KO DIS Boštanj Drago GOŠTE Stanislav RAŠETA KO DIS Branik Silvan LOZAR Jožica PAVLICA	06. 01. 1940 30.03.1927 23. 05. 1933 14. 03. 1925	17. 03. 2016 12. 05. 2016 29. 04. 2016 23. 04. 2016
KO DIS Brestanica Marija PRAH	22. 08. 1936	10. 05. 2016
KO DIS Brežice Ljudmila DERŽIČ Anton HERVOL	04. 09. 1930 26. 08. 1941	marec 2016 03. 04. 2016
KO DIS Celje Marjan AMBROŽ Štefanija KOVAČIČ Stanko ŽUČKO	05. 03. 1931 16. 12. 1927 04. 05. 1930	17. 01. 2016 12. 06. 2016 07. 11. 2015
KO DIS Dole pri Litiji Anton ANŽIČ Marija SLUGA Albin ŠUŠTAR	30. 05. 1920 15. 08. 1933 11. 03. 1946	19. 03. 2016 25. 03. 2016 02. 03. 2016
KO DIS Gornja Radgona Nada JAVŠOVEC Feliks KOCUVAN	06. 05. 1933 april 1925	marec 2016 10. 05. 2016
KO DIS Jesenice na Gorenjskem Janez KADIŽ Cecilija KLINAR Breda ZURC Milka ŽURMAN	23. 01. 1932 26. 12. 1929 19. 09. 1927	29. 01. 2016 14. 04. 2016 02. 03. 2016 25. 02. 2016
KO DIS Kapele Alojzij GERMOVSKI Mihael HOTKO	26. 05. 1931 01. 08. 1905	05. 04. 2016 17. 02. 1944
KO DIS Kočevje Ada ZABUKOVEC	17. 04. 1942	12. 03. 2016
KO DIS Komen Franc KOSOVEL Milka PIPAN Slavka VRABEC	08. 04. 1927 28. 11. 1926 01. 10. 1924	15. 12. 2015 13. 05. 2016 15. 04. 2016
KO DIS Kranj Bogomir BIZJAK	07. 09. 1934	08. 10. 2015
KO DIS Lenart v Slovenskih goricah Jože ŠPINDLER	22. 07. 1932	08. 06. 2016
KO DIS Leskovec pri Krškem Elizabeta BAJC Anica BOGOLIN Franc GORENC Marija PIRC Ema RAČIČ Neža ŠKOFLJANC Vinko VENE	19. 11. 1930 22. 12. 1937 06. 12. 1923 06. 06. 1935 09. 02. 1928 19. 01. 1942 10. 05. 1924	17. 03. 2016 27. 02. 2016 16. 03. 2016 01. 02. 2016 23. 01. 2016 10. 01. 2016 27. 01. 2016

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Ljubljana Bežigrad Marija ČREPNIJAK Ivanka MERC	08. 05. 1923 25. 10. 1924	19. 05. 2016 07. 05. 2016
KO DIS Ljubljana Šiška Kristina VAFEN	03. 10. 1920	22. 06. 2016
KO DIS Mozirje Sanda KARČE	30. 11. 1925	22. 05. 2016
KO DIS Maribor Pobrežje-Tezno Zofija FRIC Ivan VERŠEC	15. 01. 1928 09. 07. 1934	21. 02. 2016 06. 06. 2015
KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica Ljudmila KLA VŽ Franc KUDER Danuška PEČEČNIK Magda REDJKO Jožefa ŠLEBINGER Lea VISOČNIK Slava ŽIROVNIK	14. 08. 1927 25. 08. 1925 24. 04. 1931 13. 07. 1930 07. 03. 1927 17. 01. 1927 30. 04. 1921	12. 06. 2015 12. 02. 2015 13. 01. 2016 15. 02. 2016 25. 02. 2016 08. 01. 2016 23. 01. 2015
KO DIS Maribor Tabor Božidara BETRIANI-LUZAR Silva FABČIČ Olga FERŠ Marija RAZINGER Vinko VERŠIČ Dragica ŽELE	16. 02. 1923 13. 12. 1926 01. 06. 1925 10. 10. 1924 27. 05. 1932 18. 05. 1936	28. 01. 2016 21. 04. 2016 08. 01. 2016 08. 08. 2015 09. 02. 2016 05. 04. 2016
OO DIS Mežiške doline Maks BUHNER Vinko DOBERŠEK Franciška KRAMOLC	02. 09. 1940 18. 01. 1929 02. 03. 1929	14. 03. 2016 20. 07. 2015 20. 04. 2016
OO DIS Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica Anton REK	05. 01. 1937	05. 04. 2016
KO DIS Novo mesto Evgen PUNGERČIČ	05. 10. 1930	22. 02. 2016
KO DIS Radeče Jože LAMOVŠEK	19. 02. 1940	09. 04. 2016
KO DIS Slovenska Bistrica Anton ŽMAVCAR	27. 12. 1931	07. 06. 2016
KO DIS Slovenj Gradec Ivan RIHTARIČ	25. 12. 1943	12. 05. 2015
KO DIS Srednja Dobrava Katarina CVEK	19. 11. 1926	16. 03. 2016
KO DIS Šentjur pod Kumom Ana MITNJAK	25. 03. 1931	17. 06. 2016
KO DIS Škofja Loka Francka FINŽGAR Helena MAGLICA	11. 01. 1928 28. 04. 1925	05. 05. 2016 25. 04. 2016
KO DIS Velika Dolina Franc GAJSKI Rozalija GAJSKI Stanko KLEMENČIČ Slavko KOLAR Olga LONČARIČ Marija ŠINKO Janez ŠKOFLJANC Martin ŠTEFANIČ	09. 02. 1927 01. 09. 1931 05. 07. 1933 05. 05. 1929 19. 09. 1922 02. 07. 1932 14. 12. 1937 18. 01. 1928	06. 04. 2015 19. 02. 2015 29. 02. 2016 2015 05. 09. 2015 03. 11. 2015 02. 11. 2015 06. 10. 2015
KO DIS Zagorje ob Savi Ana DORNIK Sonja PUSTOTNIK Nikolaj ROSTOHAR	30. 06. 1938 05. 10. 1930 07. 10. 1929	25. 04. 2016 21. 05. 2016 08. 04. 2016